PROVINCIE UTRECHT

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Afwijzing flora- en fauna-activiteit	Datum	14 augustus 2026
Zaaknummer	Z-PU-2026-000391	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2026-00021242	Van	Servicebureau
Referentie	2026021101240	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	11 februari 2026	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage(n)	1. Locatie plangebied		

Ecoresult B.V. heeft namens VORM Holding B.V. een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Ruimtevaartbaan in IJsselstein (hierna: het plangebied) en heeft zaaknummer Z-PU-2026-000391.

1. Besluit

We hebben op basis van de Omgevingswet besloten de aanvraag tot een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit af te wijzen.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het slopen van drie schuren, het dempen van een sloot, het verwijderen van groen, kappen van bomen en het bouwen van 79 woningen in het plangebied. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

<u>Plangebied</u>

Het plangebied betreft percelen aan de Ruimtevaartbaan, 7 in het noordelijk deel van IJsselstein (gemeente IJsselstein, provincie Utrecht). Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 3 hectare en wordt grotendeels omsloten door sloten. De volgende onderdelen worden onderscheiden in figuur 1 en 2 in bijlage 1 bij dit besluit:

- Het plangebied bestaat momenteel voornamelijk uit open graslanden, deels extensief begraasd door paarden en geiten en deels gemaaid. (weiland 1, weiland 2, weiland 3).
- Ten zuiden van weiland 3 is struweel langs een watergang aanwezig.

Domein Landelijke Leefomgeving
Archimedeslaan 6
Postbus 80300, 3508 TH Utrecht
T 030-2589111

- Langs de randen komen robuuste bomenrijen, knotwilgen en struweel voor, en er zijn enkele kleine boomgaarden met fruitbomen aanwezig. Ten westen van weiland 1 en ten oosten en noorden van weiland 3 zijn robuuste bomenrijen aanwezig (bomenrij 1, bomenrij 2), met grote bomen. Tussen weiland 1 en 2 staat een bomenrij van knotwilgen (wilgenbomenrij). Ten zuiden van weiland 1 bevindt zich een gazon met bomen met een kruidenruigte. De kruidenruigte is overwoekerd met voornamelijk brandnetel.
- Langs en over het terrein lopen sloten en hagen, die deels als erfafscheiding dienen.
- Binnen het plangebied bevinden zich twee paardenbakken die in gebruik zijn voor training en in natte periodes als uitloop en voerplaats voor de paarden.
- Op enkele plekken is braamstruweel en andere overwoekerde vegetatie aanwezig.

Voor de bouw van de woningen zullen onderstaande gebouwen worden gesloopt. In bijlage 1 bij dit besluit worden de gebouwen met de volgende nummering weergegeven.
- Klein schuurtje 1.
- Klein schuurtje 2.
- Opslagschuur 1.

De sloot wordt gedempt en de bomen/vegetatie wordt deels verwijderd. Enkele bomen blijven behouden.

Omgeving

Aan de zuidzijde grenst het aan de aangrenzende percelen van Ruimtevaartbaan 7A, 9 en 11 en de woonkern IJsselstein. Aan de overzijde van de sloten bevinden zich, van west naar oost, het Aquamarijnpad, de Ruimtevaartbaan en Omloop Oost, met daarachter meer bebouwd gebied. Ten noorden liggen de Nedereindse Plassen, een natuur- en recreatiegebied rondom voormalige zandwinplassen. Het gebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de bebouwing van IJsselstein, aan de oostzijde door de A2 en aan de noord- en westzijde door open polderland.

U vraagt een omgevingsvergunning voor de verbodsbepaling genoemd in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, in samenhang met de artikelen 11.46 lid b en d voor wat betreft de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), en 11.54, lid a en b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor wat betreft de haas (*Lepus europaeus*), de wezel (*Mustela nivalis*), de hermelijn (*Mustela erminea*) en de bunzing (*Mustela putorius*) voor de periode van 1 april 2026 tot en met 1 april 2031.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens afdeling 16.5 van de Omgevingswet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 29 mei 2026 heeft u de aanvraag aangevuld.

Op 12 juni 2026 hebben we u laten weten dat we van plan waren de aanvraag af te wijzen. We hebben op 10 juli 2026 uw zienswijze ontvangen. Samengevat heeft u aangegeven:
- Alternatievenafweging locaties: Er zijn minimaal twee alternatieve locaties overwogen binnen en grenzend aan de kern van IJsselstein voor het voorliggende woningbouwplan.
- Alternatievenafweging werkwijze: U heeft het geheel achterwege laten van de ontwikkeling, het substantieel verkleinen van het woningbouwprogramma of het uitstellen van de ontwikkeling overwogen als alternatief. Daarnaast heeft u daarnaast het actief verplaatsen van de soorten overwogen.
- Alternatievenafweging inrichting: U heeft drie inrichtingsvarianten uitgewerkt voor de inrichting van het plangebied. Namelijk de gekozen planvariant, een minimaal behoud en een maximaal behoud.

- Alternatievenafweging planning: u heeft de planning aangevuld met de periode waarin gewerkt gaat worden.
- De lokale staat van instandhouding en cumulatieve effecten heeft u aangevuld voor alle soorten.
- Over de wijze van ongeschikt maken geeft u aan dat hier vanaf half oktober 2026 mee wordt gestart en het uitvoeren van de hiervoor benodigde ecologische maatregelen worden genomen. Waaronder het aanbrengen van een afrastering.
- Over het compensatiegebied in Vianen geeft u het volgende aan: "u geeft terecht aan dat dit redelijkerwijs niet bereikbaar is voor de hazen uit het plangebied in IJsselstein. De aangepaste maatregelen zijn nu gericht op het passief verplaatsen uit het plangebied naar Polder Rijnenburg."
- U geeft aan dat het ruimtebeslag van circa 1,5 hectare (minder dan 0,1% van het totale functionele leefgebied van de haas) betreft een zeer beperkte ingreep op systeemniveau, waardoor sprake is van een marginale herverdeling van individuen binnen de bestaande populatie zonder aantasting van de functionele samenhang van het leefgebied.
- Voor de draagkrachtbeoordeling verwijst u naar een eerder door de provincie verleende omgevingsgevergunning met het zaaknummer Z-PU-2024-00014076. U geeft aan dat reeds in dat project in het regionale leefgebied een kwaliteitsimpuls is gerealiseerd en geborgd.
- U heeft alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone grootoorvleermuis uitgewerkt en geeft aan dat deze conform het Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis worden gerealiseerd.
- U heeft het beheer van de afrastering van het plangebied uitgewerkt.

Uw motivering hebben we meegenomen in de afweging. Onze reactie op uw zienswijze leest u in paragraaf 2.4 van dit besluit.

2.3 Toetsingskader

De gewone grootoorvleermuis is beschermd op grond van artikel 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De haas, wezel, hermelijn en bunzing zijn beschermd op grond van artikel 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

2.4 Toetsing omgevingsvergunningsvoorwaarden

We kunnen de omgevingsvergunning alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
b. er is een geldig wettelijk belang dat zwaarder weegt dan het beschermingsbelang van de soorten (belangenafweging);
c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de haas, de wezel, de hermelijn, de bunzing en de gewone grootoorvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan in het activiteitenplan van 29 mei 2026:

Locatie

U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 29 mei 2026:
"De locatie is gekozen op basis van verschillende uitgangspunten. De provincie Utrecht en de gemeente IJsselstein hebben een grote woningbouwopgave. Deze opgave heeft geresulteerd in een gezamenlijke aanpak die uitgeschreven staat in het Provinciaal Programma Wonen en Werken (PPWW). Hierin staat de locatie van de Ruimtevaartbaan als Erkende Woningbouwlocatie. De provincie en de gemeente hebben voor de woningbouwopgave het beleid om binnenstedelijk te bouwen. Hoewel het project niet direct binnen de bebouwde kom ligt, sluit de ligging direct aan de rand goed aan bij deze visie. Hierdoor kan aansluitend aan bestaande bebouwing worden gebouwd en hoeven geen grotere groengebieden versplinterd te raken door woningbouw. Binnenstedelijk is de ruimte waar een dergelijke woningbouwopgave gerealiseerd kan worden niet aanwezig. Deze vrije ruimte is niet beschikbaar. Hiervoor zou altijd sloop- nieuwbouw nodig zijn van bestaande functies."

In de aanvulling van 29 mei 2026 geeft u het volgende aan:
"Binnen het bestaand stedelijk gebied van IJsselstein zijn geen locaties beschikbaar waar de beoogde woningbouwopgave in vergelijkbare omvang gerealiseerd kan worden zonder grootschalige sloop, herstructurering of langdurige functieverplaatsing. Alternatieve uitbreidingslocaties leiden tot een grotere aantasting van open landschap of tot een minder efficiënte aansluiting op bestaande infrastructuur en voorzieningen."

U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 10 juli 2026:
"In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is onderzocht of de woningbouwopgave op een andere locatie binnen de gemeente IJsselstein kan worden gerealiseerd met minder negatieve gevolgen voor beschermde soorten. Uit deze beoordeling blijkt dat de beschikbare alternatieve uitbreidingslocaties grotendeels bestaan uit vergelijkbare agrarische gebieden en weilanden die eveneens een belangrijke functie vervullen als leefgebied van beschermde soorten. Een belangrijk alternatief betreft het gebied ten zuiden van IJsselstein nabij de Gerbrandytoren. Uit gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) blijkt dat in dit gebied in de afgelopen vijf jaar 54 waarnemingen van haas zijn geregistreerd, waarbij per waarneming één tot tien dieren zijn vastgesteld. Deze gegevens duiden op een relatief intensief gebruik van het gebied door haas en wijzen op een grotere lokale populatie dan aanwezig is binnen het plangebied Ruimtevaartbaan. Daarnaast bevindt zich binnen dit gebied een bezet nest van de slechtvalk en maakt het gebied onderdeel uit van essentieel foerageergebied van vleermuizen, zoals vastgesteld in het kader van het soortenmanagementplan van de gemeente IJsselstein (Regelink).

Ook binnen overige potentiële uitbreidingslocaties zijn beschermde soorten vastgesteld, waaronder bunzing, diverse vleermuissoorten en vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals de ooievaar (Regelink). Deze gebieden vervullen een functie als foerageergebied, rustgebied, voortplantingsgebied of onderdeel van het functionele leefgebied van deze soorten. Realisatie van de woningbouwopgave op dergelijke alternatieve locaties zou daarom eveneens leiden tot verlies van leefgebied, verstoring van individuen en aantasting van essentiële functies binnen het leefgebied van beschermde soorten. Op basis van de beschikbare ecologische gegevens bestaat bovendien aanleiding om te veronderstellen dat de effecten op sommige alternatieve locaties groter zouden zijn dan bij ontwikkeling van de locatie Ruimtevaartbaan, doordat hier hogere dichtheden van beschermde soorten aanwezig zijn of aanvullende soortgroepen voorkomen waarvan het functionele leefgebied bescherming geniet. Verplaatsing van de woningbouwontwikkeling naar een andere uitbreidingslocatie leidt daarmee niet tot het voorkomen of substantieel verminderen van negatieve effecten op beschermde soorten. Een dergelijke verplaatsing resulteert hoofdzakelijk in een verschuiving van de effecten naar andere gebieden

met vergelijkbare of grotere natuurwaarden. Daarbij bestaat het risico dat naast de soorten waarvoor in het plangebied een ontheffing noodzakelijk is, tevens effecten optreden op aanvullende beschermde soorten, waaronder soorten met jaarrond beschermde nesten zoals de slechtvalk en ooievaar.

Gelet hierop is niet aannemelijk dat binnen de gemeente IJsselstein een redelijkerwijs beschikbaar locatiealternatief aanwezig is waarmee de beoogde woningbouwopgave kan worden gerealiseerd en tegelijkertijd minder negatieve gevolgen optreden voor beschermde soorten. Alternatieve locaties leiden naar verwachting tot vergelijkbare of grotere aantastingen van beschermde natuurwaarden en vormen daarom geen bevredigende oplossing in het kader van de soortenbescherming. De locatie Ruimtevaartbaan is in zowel provinciaal als gemeentelijk beleid aangewezen als geschikte uitbreidingslocatie en vormt een logische afronding van de bestaande bebouwde kom."

Beoordeling alternatieve locaties
De doelstelling van de ruimtelijke ingreep ziet op het realiseren van 79 grondgebonden woningen en de aanleg van straten deels binnen de stedelijke omgeving van IJsselstein. Er zijn minimaal twee alternatieve locaties overwogen binnen en grenzend aan de kern van IJsselstein voor het voorliggende woningbouwplan. De alternatieve locaties zijn echter minder geschikt, omdat deze meer beschermde soorten bevatten met vergelijkbare of grotere natuurwaarden. Binnenstedelijk is gezocht naar ruimte, maar die locaties bleken te klein voor de bouw van 79 grondgebonden woningen en daarmee afbreuk doet aan het behalen van de projectdoelstellingen.

<u>Ruimtelijke fasering en werkwijze</u>
U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 29 mei 2026:
"De woningbouw wordt naar verwachting gerealiseerd in twee aaneengesloten fasen. In de eerste fase worden circa 35 woningen gebouwd, gevolgd door een tweede fase van circa 42 woningen. Binnen het project zullen er 79 woningen worden gebouwd. Het doel van het project is om efficiënt te bouwen maar ook om ruimte te laten voor groene dooradering door de wijk. Groen zal aan de oost- en westzijde behouden blijven. Daarnaast behouden de aanwezige landschappelijke randen en groene structuren in en rondom het plangebied een ondersteunende functie binnen het leefgebiedsysteem."
In het activiteitenplan geeft u visueel weer dat eerst het oostelijk deel van het plangebied wordt bebouwd en opgeleverd en vervolgens wordt gestart met de tweede fase.

U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 10 juli 2026:
"Ook alternatieven in de vorm van het geheel achterwege laten van de ontwikkeling, (…) of het uitstellen van de ontwikkeling vormen geen bevredigende oplossing. (…)

Het achterwege laten van de werkzaamheden voorkomt effecten op beschermde soorten, maar is niet aan de orde als redelijk alternatief binnen de doelstelling van de voorgenomen ontwikkeling (…). Dergelijke alternatieven leiden ertoe dat een deel van de vastgestelde gemeentelijke, regionale en provinciale woningbouwopgave niet wordt gerealiseerd."

Onderzocht is of een alternatieve uitvoeringswijze mogelijk is waarbij het leefgebied van de haas en andere soorten gedurende een langere periode behouden blijft:

- Door pas direct voorafgaand aan de bouwrijpfase het terrein vrij te maken, delen van het terrein ongemoeid te laten of de werkzaamheden in een andere fasering uit te voeren. Dit wordt niet als ecologisch gunstiger alternatief aangemerkt. (…) Wanneer het gebied niet vooraf gefaseerd ongeschikt

wordt gemaakt, bestaat een grotere kans dat hazen gedurende de uitvoering aanwezig blijven in het werkgebied en alsnog worden geconfronteerd met acute verstoring tijdens grondverzet- en bouwwerkzaamheden. (…) Dit kan leiden tot verhoogde stress, het insluiten van dieren tussen werkvakken en een vergrote kans op verkeers- en aanrijdingsslachtoffers binnen het werkterrein.
- Ook is onderzocht of delen van het leefgebied tijdelijk behouden kunnen blijven als uitwijklocatie binnen het plangebied. Gezien de beperkte omvang van het plangebied (circa 1,5 hectare) en de aard van de werkzaamheden, die uiteindelijk het gehele terrein beslaan, biedt dit geen duurzaam functioneel alternatief. Individuen zouden alsnog in een later stadium moeten uitwijken, terwijl zij dan gedurende langere tijd worden blootgesteld aan verstoring vanuit de werkzaamheden.
- Verder is beoordeeld of aanvullende voorzieningen binnen het plangebied, zoals tijdelijke schuilgelegenheden of faunaranden, kunnen voorkomen dat dieren het gebied verlaten. Deze voorzieningen nemen echter de structurele aantasting van het leefgebied niet weg en zouden de dieren juist langer binnen een gebied houden dat gedurende de uitvoering steeds minder geschikt wordt. Dit wordt daarom niet als ecologisch gunstiger alternatief beschouwd."

U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 10 juli 2026 over het actief of passief verplaatsen van de hazen:
"(…) Daarbij is beoordeeld of actieve verplaatsing als ecologisch gunstiger alternatief kan worden aangemerkt."
Waarbij u samengevat het volgende voor de haas aangeeft over actieve verplaatsing:
- Actief vangen en verplaatsen kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn wanneer in de directe omgeving geen geschikt alternatief leefgebied aanwezig is waar hazen zelfstandig naar kunnen uitwijken, wanneer aanwezige infrastructuur met hoge verkeersintensiteiten een groot risico vormt op verkeersslachtoffers, of wanneer sprake is van nieuw ontwikkeld leefgebied dat nog niet door hazen is gekoloniseerd. In de huidige situatie kunnen de aanwezige hazen zich door middel van passieve verplaatsing verplaatsen naar direct aangrenzend geschikt leefgebied.

Beoordeling alternatieve werkwijze
U geeft aan dat het doel van het project is om woningen te realiseren, maar ook om ruimte te laten voor groene dooradering in de wijk. U beschrijft een theoretische werkwijze door delen van het leefgebied tijdelijk te behouden als uitwijklocatie binnen het plangebied en tijdelijke schuilgelegenheden of faunaranden aan te leggen. U beschrijft dit als een ongunstige werkwijze ten aanzien van de soorten vanwege verstoring, waarbij u aangeeft dat dit niet haalbaar is vanwege de beperkte omvang van het plangebied (circa 1,5 hectare) en de aard van de werkzaamheden, die uiteindelijk het gehele terrein beslaan.

U geeft aan dat het tijdelijk beschikbaar houden van delen van het plangebied niet wenselijk is omdat ze dan juist meer verstoord worden en eerder gedood worden door de werkzaamheden. Daarnaast duurt het langer waardoor de verstorende werkzaamheden ook langer duren.
Juist de al dan niet tijdelijke mogelijkheden om te foerageren en schuilmogelijkheden in het plangebied zijn voor de schermer-nacht actieve soorten gunstig, mits maatregelen worden genomen, zoals het vrij kunnen bereiken van deze elementen en aanpassing van verlichting. Als het doel van het project is om woningen te realiseren met ruimte voor groene dooradering zou een plan met meer behoud van groen binnen dit doel passen. Wij kunnen op basis van de aangeleverde onderbouwing niet bepalen of deze voor de soorten gunstigere werkwijze zou betekenen dat de doelstelling van het project niet gehaald kan worden. Daarnaast geeft u aan dat sprake is van twee fases waarin het plangebied wordt bebouwd waardoor het (tijdelijk) beschikbaar blijven van groene structuren mogelijk is.

U heeft daarnaast onderbouwd of actief verplaatsen van de haas geen gunstige werkwijze is, waarbij u aangeeft dat aangrenzend aan het plangebied geschikt leefgebied aanwezig is. Het passief verplaatsen van de haas naar omliggend leefgebied kan een effectieve maatregel zijn in combinatie met een kwalitatieve verbetering voor de haas. Echter worden onvoldoende maatregelen genomen om extra hazen te kunnen voorzien in geschikt leefgebied waardoor onvoldoende geborgd is dat de lokale staat van instandhouding niet verslechterd, en u onvoldoende heeft onderbouwd dat het passief verplaatsen de meest gunstige werkwijze is voor de haas. In het geval de hazen niet actief verplaatst worden, dient voldoende functioneel compensatiegebied te worden aangelegd wat de hazen op eigen initiatief kunnen bereiken.

Het niet uitvoeren van het project en uitstellen is overwogen, maar hiermee wordt de projectdoelstelling niet behaald.

Inrichting
U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 29 mei 2026:
"Binnen het project zullen er 79 woningen worden gebouwd. Het doel van het project is om efficiënt te bouwen maar ook om ruimte te laten voor groene dooradering door de wijk. (...)"

U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 10 juli 2026:
"Alternatieve inrichtingen van het plangebied leiden ofwel tot meer ecologische schade of tot een niet-realiseerbaar plan.

Gekozen planvariant
De gekozen planvariant voorziet in de realisatie van maximaal 79 woningen in een geclusterde stedenbouwkundige opzet (...):

- (...) behoud en versterking van lineaire groen- en waterstructuren als ecologische verbindingszones richting het omliggende landschap, waaronder de Nedereindse Plas;
- instandhouding van een aaneengesloten, functionele en lichtarme vliegroute (...) voor de gewone grootoorvleermuis langs de zuid- en oostzijde van het plangebied; (...)

Alternatief: minimaal behoudt
Naast de gekozen inrichting is ook een minimale behoud variant denkbaar. (...) In deze benadering worden bestaande groenstructuren, watergangen en ruigtezones in belangrijke mate verwijderd ten behoeve van het bouwrijp maken van het terrein, waarna deze elementen in een latere fase opnieuw worden aangelegd als onderdeel van het openbaar groen. (...).

Alternatief: maximaal behoudt
Naast de beschouwde varianten is een theoretische maximale behoud variant denkbaar, waarbij bestaande groenstructuren, watergangen en ruigtezones grotendeels in stand blijven en de woningbouwopgave wordt teruggebracht tot minder aantallen woningen en sterk wordt geoptimaliseerd (...) Deze variant is echter niet als redelijkerwijs uitvoerbaar alternatief aan te merken binnen de projectkaders, gelet op de programmatische opgave, de stedenbouwkundige randvoorwaarden en de vereiste ruimtelijke inpassing van maximaal 79 woningen. (...)

Met de gekozen planvariant wordt het meest aangesloten bij de variant van maximaal behoud, terwijl ook de programmaopgave kan worden gerealiseerd. Alternatieve inrichtingen van het plangebied leiden ofwel tot meer ecologische schade of tot een niet-realiseerbaar plan."

Beoordeling alternatieve inrichting
U geeft aan dat het doel van het project is om woningen te realiseren, maar ook om ruimte te laten voor groene dooradering in de wijk. De theoretische inrichting met maximaal behoud die u beschrijft als het meest gunstig ten aanzien van de soorten is volgens u niet haalbaar vanwege de projectkaders, stedenbouwkundige randvoorwaarden en de vereiste ruimtelijke inpassing van maximaal 79 woningen. U heeft echter geen bewijzen of nadere onderbouwing aangeleverd waarom de inrichting met maximaal behoud niet mogelijk zou kunnen zijn waarbij minder woningen worden gebouwd of met een andere inrichting hetzelfde aantal woningen kunnen worden gerealiseerd. Als het doel van het project is om woningen te realiseren met ruimte voor groene dooradering zou een plan met meer behoud van groen en eventueel minder woningen juist binnen dit doel passen. Wij kunnen op basis van de aangeleverde onderbouwing niet bepalen deze voor de soorten gunstigere inrichting zou betekenen dat de doelstelling van het project niet gehaald kan worden.

Planning
U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 29 mei 2026:
"In de uitvoeringsplanning is nadrukkelijk rekening gehouden met de aanwezige ecologische waarden binnen en rondom het plangebied. Werkzaamheden die kunnen leiden tot verstoring van beschermde soorten, zoals het verwijderen van beplanting en het bouwrijp maken van het terrein, worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode voor flora en fauna. (...) Alle tijdelijke en permanente maatregelen die noodzakelijk zijn om de ecologische functionaliteit te borgen, worden voorafgaand aan verstorende werkzaamheden functioneel gerealiseerd. Aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen en potentieel geschikt leefgebied voor haas en kleine marterachtigen worden voorafgaand aan het bouwrijp maken van het plangebied door middel van een zorgvuldig en gefaseerd ontmoedigingsproces ongeschikt gemaakt. (...)"

U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 10 juli 2026:
(...) De start van verstorende werkzaamheden vindt plaats in oktober, dit is binnen de ecologisch minst kwetsbare periode, nadat is vastgesteld dat wordt voldaan aan de voorwaarden uit de relevante kennisdocumenten, waaronder – indien van toepassing – de afwezigheid van een tweede nest van de wezel. (...) Vanaf het eerste kwartaal van 2028 wordt gestart met de bouw van de woningen."

Beoordeling alternatieve planning
U heeft aangegeven dat de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode voor flora en fauna. U heeft in de aanvulling van 10 juli 2026 de periode voor de haas, de wezel, de hermelijn, de bunzing en de gewone grootoorvleermuis aangevuld. Wij gaan op basis van de kennisdocumenten Haas (BIJ12, 2025), Kleine marterachtigen (BIJ12, 2024) en Gewone grootoorvleermuis (BIJ12, 2025) uit van de volgende periode waarin de werkzaamheden met betrekking tot het ongeschikt maken mogen worden uitgevoerd:

- Haas: oktober tot en met december.
- Wezel: juli tot en met oktober, mits aangetoond is dat de wezel geen tweede nest heeft in deze periode.
- Hermelijn: september tot en met oktober.
- Bunzing: september tot en met oktober.
- Gewone grootoorvleermuis: voor de foerageergebieden en vliegroutes half oktober tot en met half februari, en half april tot en met half augustus, mits er geen functies (meer) aanwezig zijn en als alle noodzakelijke maatregelen zijn getroffen.

Concluderend kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd in oktober, mits de wezel geen tweede nest heeft. Voor al deze perioden geldt: mits er geen functies (meer) aanwezig zijn en als alle noodzakelijke maatregelen zijn getroffen. Uit de afweging van de planning blijkt dat de kwetsbare perioden van de soorten worden vermeden. Een betere planning is niet mogelijk voor de haas, de wezel, de hermelijn, de bunzing en de gewone grootoorvleermuis. Echter heeft u in de maatregelen onvoldoende uitgewerkt dat alternatief leefgebied, foerageergebied en verblijfplaatsen tijdig beschikbaar is voor de soorten. U dient alle tijdelijke en permanente maatregelen die noodzakelijk zijn om de ecologische functionaliteit te borgen, voorafgaand aan verstorende werkzaamheden functioneel te hebben gerealiseerd. Op basis van de aangeleverde onderbouwing blijkt dat niet is gekozen voor meest gunstige planning voor de soorten.

Conclusie alternatievenafweging
Hiermee heeft u onvoldoende aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er minder negatief effect op de beschermde soort optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is onvoldoende onderbouwd. Er is daardoor niet voldaan aan deze voorwaarde voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

b) Belangenafweging
Aangedragen belangen
We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

U heeft de omgevingsvergunning aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, aanhef en onder 3°, van het Besluit kwaliteit leefomgeving: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

U heeft de omgevingsvergunning aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 8.74l, eerste lid, onder b, aanhef en onder 1°, van het Besluit kwaliteit leefomgeving: "In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling".

Onderbouwing en beoordeling van belangen
U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn, omdat er een tekort aan woonruimte is en in het plangebied 79 woningen zouden worden gebouwd. Hierbij verwijst u naar de Woonzorgvisie 2025 van de gemeente IJsselstein.

U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 29 mei 2026:
"Dit provinciaal beleid vertaalt zich door naar gemeentelijk beleid. Eén van de beleidskaders van de gemeente betreft de Woonzorgvisie 2025 van de gemeente IJsselstein. Hierin is opgenomen dat bij woningbouw niet enkel dure woningen voor de hogere segmenten gebouwd mogen worden. Als eis is opgenomen dat minimaal 30% van de woningbouw beschikbaar moet zijn voor sociale huur. Het project aan de Ruimtevaartbaan wordt in 2026 beschouwd als een 'vlaggenschip-project' voor deze visie, omdat het exact invulling geeft aan de behoefte naar kleinschalige, betaalbare woonzorg-locaties binnen de bestaande kern. Van het totale programma is 30% bestemd voor sociale huur en 40% betaalbaar."

U geeft het volgende aan in het activiteitenplan van 29 mei 2026:

- Categorie sociaal: 24 huurwoningen.
- Categorie betaalbaar: 22 rijwoningen, 4 rijwoningen hoek, 4 seniorenwoningen.
- Categorie vrije sector: 20 twee-onder-een kap woningen, 5 vrijstaande woningen.

Beoordeling belang woningbouw
We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing en de stukken blijkt dat er inderdaad sprake is van een bijdrage aan de lokale woonbehoefte. U geeft aan dat 30% van de woningen die gebouwd worden sociale huurwoningen zijn dat neerkomt op 24 woningen. Hierdoor voldoet de ruimtelijke ingreep aan de woonbehoefte voor dit segment woningen. Daarnaast zal in het beoogde plan circa 40% betaalbare koopwoningen worden gerealiseerd. De overige circa 30% zijn vrijesectorwoningen. Het gaat hierbij om respectievelijk 30 en 25 woningen in die segmenten. Hierdoor sluit het plan aan bij de gemeentelijke Woonzorgvisie 2025 van de gemeente IJsselstein.

In een groot deel van Nederland, waaronder de provincie Utrecht, is een groot tekort aan woningen. Dit treft voornamelijk huishoudens met een laag inkomen en huishoudens met een middeninkomen. De provincie Utrecht heeft de ambitie om door middel van regionale programma's geschikte locaties te selecteren voor woningbouw. Dit doet zij samen met gemeenten, corporaties en marktpartijen. Deze ambitie vindt u in het Programma Versnelling Woningbouw 2025 - 2028 (vastgesteld op 11 maart 2025) en in het Provinciaal Programma Wonen en Werken 2025 (vastgesteld op 22 april 2025). Beide publicaties vindt u op provincie-utrecht.nl. In het Provinciaal Programma Wonen en Werken 2025 is aangegeven op welke manier en op basis van de Planmonitor Wonen worden de regionale programma's opgesteld, gemonitord, geëvalueerd en geactualiseerd.

Hieruit blijkt dat de ruimtelijke ingreep voorziet in de woningbehoefte en bijdraagt aan het verminderen van het woningtekort. Dit is een dwingende reden van groot openbaar belang. Door het plan gaat een deel van het leefgebied van de soorten verloren, het gaat om foerageergebied en vaste rust- en verblijfplaatsen. Als voldoende maatregelen voor de soorten genomen zouden worden zou het belang van woningbouw zwaarder wegen als het belang van de bescherming van de soorten.

Conclusie belangenafweging
Hiermee heeft u onvoldoende aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Het belang van de ingreep weegt niet zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort, omdat onvoldoende maatregelen worden genomen om een verslechtering van de lokale staat van instandhouding van de soorten te voorkomen. Er wordt niet voldaan aan deze voorwaarde voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

c) Ecologische beoordeling
Uitgevoerd onderzoek
U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

Haas

De volgende verblijfplaatsen en functies van de haas zijn vastgesteld: Er zijn legers vastgesteld in het plangebied aan de Ruimtevaartbaan in IJsselstein. Daarnaast is het plangebied tevens in gebruik als foerageergebied. Er zijn twee à drie hazen in het plangebied waargenomen en tot 28 hazen per 100 hectare buiten het plangebied. Logischerwijs maken deze hazen buiten het plangebied ook gebruik van het plangebied. Het gehele plangebied wordt door de hazen gebruikt als leefgebied. Het huidige functionele leefgebied van de haas heeft een omvang van circa 1,5 hectare in het plangebied. Deze oppervlakte bestaat uit rust- en verblijfplaatsen met foerageergebied.

Wezel, hermelijn en bunzing

Binnen het plangebied is 0,45 hectare leefgebied beschikbaar voor de wezel, de hermelijn en de bunzing. De volgende onderdelen van het leefgebied en rust- en verblijfplaatsen zijn aangetroffen:
In het activiteitenplan staat:

- Jaarrond geschikte elementen: Struweel langs watergang, kruidenruigte, wilgenbomenrij, braamstruweel, heg en bomenrij 1.
- Periodiek geschikte elementen: Gazon met bomen, weiland 1, weiland 2, weiland 3, sloot (oever ervan).

Deze onderdelen zijn opgenomen in de kaart in bijlage 1 bij dit besluit.

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis is aangetroffen in het plangebied. In het plangebied is foerageergebied aanwezig en zijn verbindingen naar foerageergebied in de omgeving. In de paardenstal buiten het plangebied is een paar- en zomerverblijfplaats aangetroffen.

Staat van instandhouding

Haas

Landelijk

De haas komt verspreid over heel Nederland voor, vooral op braakliggende terreinen, weilanden en landbouwgronden (De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht. V. Elders et al., 2025). De verspreiding wordt beoordeeld als 'gunstig', omdat het verspreidingsgebied stabiel is en groot genoeg wordt geacht voor duurzaam voorbestaan van de soort (Staat van instandhouding haas en konijn. Ter Harmsel et al., 2022). Op basis van habitatgeschiktheidsmodellen werd de potentiële populatiegrootte in 2022 op 279.000-744.000 individuen geschat, maar de werkelijke populatie is waarschijnlijk kleiner, want niet al het geschikte leefgebied is bewoond. De haas kent al zeker sinds 1950 een negatieve populatietrend. Uit afschotgegevens blijkt een forse achteruitgang van de populatie in de jaren 1960, met een gestage afname in de jaren daarna. De landelijke populatiegrootte is sinds 1950 afgenomen met 61% (Achteruitgang van haas en konijn sinds 1950, Oorzaken en beschermingsmogelijkheden. Norren, E. van & J. Dekker, 2021). In de periode 1997-2020 is een jaarlijkse afname van gemiddeld 1,2% gemeten. De populatieomvang wordt beoordeeld als 'zeer ongunstig', vanwege de negatieve trend en omdat de huidige populatie niet voldoende groot wordt geacht voor het op lange termijn voortbestaan van de populatie (Staat van instandhouding haas en konijn. Ter Harmsel et al., 2022). Het leefgebied van de haas werd in 2022 beoordeeld als voldoende in omvang en kwaliteit voor de populatie, en daarom als 'gunstig' (Staat van instandhouding haas en konijn. Ter Harmsel et al., 2022). Het toekomstperspectief werd in 2022 beoordeeld als 'onbekend', omdat niet bekend is wat voorgenomen maatregelen en ruimtelijke ontwikkeling betekenen voor de populatietrend en de kwaliteit van het leefgebied (Staat van instandhouding haas en konijn. Ter Harmsel et al., 2022). In 2024 zijn gevallen van dode hazen met Myxomatose-achtige symptomen gemeld in Nederland. Het verloop van de verspreiding en het effect van deze

ziekte kan een groot negatief effect hebben op het toekomstperspectief van de Nederlandse populatie hazen (Stand van zaken hazenonderzoek. Dutch Wildlife Health Centre, 2024).
De landelijke staat van instandhouding van de haas wordt beoordeeld als 'zeer ongunstig' (Staat van instandhouding haas en konijn. Ter Harmsel et al., 2022).

Provinciale status
De haas komt verspreid over bijna de hele provincie voor. De huidige verspreiding wordt daarom beoordeeld als 'gunstig', met een stabiele trend (De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht. V. Elders et al., 2025). Voor de provincie is geen exacte populatieomvang bekend. Wel is het Utrechtse aandeel van de landelijke verspreiding iets hoger dan de relatieve oppervlakte van de provincie. De provincie Utrecht is daarmee van iets bovengemiddeld belang voor de landelijke populatie. De langjarige trend sinds 1997 laat een matige afname zien en de korte termijn trend een matige toename. Daarom is het onzeker hoe de populatie hazen zich ontwikkelt. Het oordeel over de provinciale populatieomvang is 'onbekend' (De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht. V. Elders et al., 2025). Het provinciale leefgebied van de haas is groot genoeg en vrijwel al het geschikte leefgebied wordt nog bewoond door hazen. De kwaliteit van het leefgebied neemt sinds de tweede helft van de vorige eeuw structureel af vanwege verschillende oorzaken, met name schaalvergroting in het agrarisch gebied. Dit heeft geleid tot het verdwijnen van voor de haas belangrijke landschappelijke elementen. Ook heeft de transitie van kruidenrijke graslanden naar intensief gemaaide monoculturen van Engels raaigras de kwaliteit van het voedselaanbod negatief beïnvloed. Al met al is de kwaliteit al gedurende lange tijd structureel afgenomen en zijn er vooralsnog geen tekenen van significante verbetering. Het leefgebied van de haas in de provincie Utrecht wordt daarom beoordeeld als 'matig ongunstig' (De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht. V. Elders et al., 2025). Het toekomstperspectief voor de haas in de provincie Utrecht wordt beoordeeld als 'zeer ongunstig'. Bij deze soort vertalen populatieafnamen zich pas laat naar een afname in verspreiding. Vanwege de afnemende trend in populatieomvang en de snelle verspreiding van de nieuwe Myxomatose variant onder Nederlandse hazen, kan de opleving van Myxomatose snel omslaan naar een sterke achteruitgang (De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht. V. Elders et al., 2025). Samengevat wordt de provinciale status van de haas beoordeeld als 'zeer ongunstig' (De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht. V. Elders et al., 2025).

Lokale status
In het activiteitenplan van 11 februari 2026 geeft u het volgende aan:
"Door het woningbouwproject zal 1,5 hectare marginaal areaal leefgebied van haas verdwijnen."

In de aanvulling van 29 mei 2026 geeft u het volgende aan:
"Volgens gegevens van de Wildbeheereenheid Lopikerwaard bedroeg de lokale populatie in 2022 circa 4.500 individuen. Dit komt neer op ongeveer 28 individuen per 100 hectare, hetgeen binnen de bandbreedte valt van de gemiddelde landelijke dichtheid van 15 tot 40 individuen per vierkante kilometer in geschikt leefgebied. Op basis hiervan wijkt de lokale situatie niet significant af van de provinciale beoordeling, (...). In de gemeente IJsselstein komt de Europese haas hoofdzakelijk voor in het buitengebied, met name in open agrarische landschappen zoals graslanden en akkerbouwgebieden. (...) De soort is lokaal gevoelig voor intensivering van het agrarisch beheer, versnippering van het landschap, maaibeheer tijdens de voortplantingsperiode en verkeersdruk. Met name de overleving van jonge dieren kan hierdoor onder druk staan. (...) Voor de gemeente IJsselstein geldt dat de soort lokaal nog voorkomt in het buitengebied en dat de verspreiding waarschijnlijk stabiel is binnen geschikt habitat, maar dat de populatie afhankelijk blijft van behoud van geschikt agrarisch landschap en adequaat beheer.
In het activiteitenplan van 10 juli 2026 geeft u het volgende aan:

"Het ontbreekt aan een instantie die op lokaal niveau voor de gemeente Utrecht en gemeente IJsselstein de staat van instandhouding van de Europese haas heeft bepaald. De lokale staat van instandhouding wordt daarom ingeschat op basis van de resultaten van het soortgericht onderzoek, verspreidingsgegevens en expert judgement.

Binnen het plangebied van circa 1,5 hectare zijn maximaal drie individuen van de Europese haas vastgesteld. Deze dieren maken onderdeel uit van de lokale populatie in het omliggende agrarische gebied en gebruiken het plangebied als onderdeel van een groter functioneel leefgebied. Door de directe verbinding met omliggende agrarische percelen blijft uitwisseling tussen individuen mogelijk. Binnen een gebied van circa 1.600 hectare rondom IJsselstein zijn in de afgelopen vijf jaar circa 300 waarnemingen van haas bekend. Deze waarnemingen zijn verspreid over het agrarische buitengebied en laten zien dat de soort nog aanwezig is in het landschap rondom IJsselstein. Het is niet aannemelijk dat de lokale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding. De lokale staat van instandhouding wordt daarom beoordeeld als zeer ongunstig. (...) Gezien de beperkte omvang van het ruimtebeslag, de aanwezigheid van geschikt leefgebied in de omgeving en de open verbinding met omliggende agrarische gebieden blijft de functionele samenhang van het leefgebied behouden. Er is daarmee geen sprake van een aantoonbare afname van de lokale of provinciale staat van instandhouding als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling."

Beoordeling lokale status
Wij hebben u verzocht de onderbouwing van de lokale status aan te vullen. U gaat in op het aantal hazen in de omgeving van IJsselstein van de afgelopen vijf jaar op een oppervlakte van 1.600 hectare. Vervolgens concludeert u hieruit dat met 300 waarnemingen de lokale staat van instandhouding zeer ongunstig is. Desondanks geeft u aan dat er geen compensatie nodig is omdat het gaat om een beperkt ruimtebeslag. Ook geeft u aan dat er in de omgeving geschikt leefgebied aanwezig is en hiermee ook in verbinding staat. Uw verwachting is dat hiermee de lokale staat van instandhouding niet afneemt.

Een afname van de oppervlakte van het functioneel leefgebied van de haas dient te worden gecompenseerd conform het Kennisdocument Haas (BIJ12, 2025), gezien de zeer ongunstige staat van instandhouding op zowel landelijk, provinciaal als lokaal niveau. Zonder het leefgebied van de haas te compenseren is onvoldoende geborgd dat de lokale staat van instandhouding niet verder verslechterd en door de activiteiten geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de haas in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Wezel
Landelijk
In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van V. Elders et al., 2025, wordt de landelijke staat van instandhouding van de wezel als volgt beoordeeld.

Van de wezel zijn gevalideerde waarnemingen in Nederland bekend binnen 2.613 1x1 kilometerhokken in de periode 2017-2022. Het verspreidingsgebied strekt zich uit over het hele vasteland, zonder kerngebieden. Voor de aanwezigheid van de wezel zijn de belangrijkste voorwaarden: voldoende voedsel, verbindingen tussen gebieden en de aanwezigheid van verblijfplaatsen. Er is geen verspreidingstrend beschikbaar. Een referentiewaarde en een beoordeling over de landelijke verspreiding zijn niet bekend.

De exacte populatieomvang is niet bekend, omdat er geen aantalsdata worden verzameld. In het "Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria" van E. van Norren et al., 2020, wordt het

aantal voortplantende dieren geschat op 25.000. Aangezien het leefgebied sinds 1950 is afgenomen met ongeveer 49%, wordt aangenomen dat de populatie met 50-75% is afgenomen. Er is geen onderbouwde populatietrend beschikbaar. Een referentiewaarde en een beoordeling over de landelijke populatieomvang zijn niet bekend.

Het leefgebied van de wezel ligt voornamelijk in het landelijk gebied. Er zijn verschillende bedreigingen voor de kwaliteit van het leefgebied, zoals intensivering van de landbouw en het verdwijnen van het oude cultuurlandschap. De huidige intensivering vermindert dekking en variatie in het leefgebied. Ook worden pieken in de muizenpopulaties steeds effectiever voorkomen, wat een negatieve invloed heeft op de beschikbaarheid van deze prooidieren voor de wezel. Verder heeft de toepassing van rodenticiden en pesticiden, en het doorwerken hiervan in het voedselaanbod, een negatief effect op de gezondheid van de wezel. Uitbreiding van de infrastructuur belemmert de dispersie van de soort en isoleert populaties. Maar de wezel heeft een beperkte grootte en daardoor geen grote prooien nodig. Dat maakt dat de soort in intensieve landbouwgebieden kan overleven in marginale biotopen als bermen en slootranden. Wel zijn dichtheden door voorgaande factoren vermoedelijk fors afgenomen. Een exacte trend en een beoordeling over de landelijke kwaliteit van het leefgebied zijn niet bekend.

Het toekomstperspectief wordt beoordeeld als 'onbekend', omdat er geen landelijke prognose beschikbaar is. De wezel kan zich handhaven in intensief beheerd landbouwgebied. Daarom is de verwachting op basis van expert judgement dat de wezel landelijk verspreid zal blijven, maar in lage dichtheden. Deze lage dichtheden kunnen lokaal wel leiden tot geïsoleerde populaties en gevolgen hebben voor de lokale genetische diversiteit van de soort. De landelijke staat van instandhouding van de wezel wordt beoordeeld als 'onbekend'. Op de Rode Lijst (2020) is de status 'gevoelig'.

Provinciale status

In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van V. Elders et al., 2025, wordt de provinciale status van de wezel als volgt beoordeeld.

In de provincie Utrecht komt de wezel voor in gebieden waarin in mindere mate sprake is van intensieve landbouw en dichte verstedelijking. De hoogste dichtheden zijn te vinden in kleinschalige gebieden met dekking rondom percelen, en op de droge delen van de natte natuurterreinen, zoals het Kromme Rijn-gebied rondom Bunnik en de Loosdrechtse Plassen. Ook in (groene) buitenwijken, in groene verbindingen (zoals spoorbermen) en bij bosranden komt de wezel voor. Lagere dichtheden zijn te vinden in te natte gebieden en in bossen. In naaldbossen en oude bossen zijn wezels afwezig. In de periode 2017-2022 is de wezel waargenomen in 177 1x1 kilometerhokken, wat zou betekenen dat 6,8% van het landelijke verspreidingsgebied in de provincie Utrecht ligt. Maar deze gegevens over de verspreiding worden, op basis van expert judgement, ingeschat als een matige weergave van de actuele verspreiding. Er is geen exacte trend beschikbaar, maar duidelijk is dat de provinciale verspreiding door stedelijke ontwikkeling en intensivering van de landbouw is afgenomen. De provinciale verspreiding wordt beoordeeld als 'matig ongunstig'.

De exacte populatieomvang is niet bekend en ook trends zijn niet beschikbaar. Daarom wordt de provinciale populatieomvang beoordeeld als 'onbekend'.

Het leefgebied van de wezel in de provincie Utrecht wordt beoordeeld als 'matig ongunstig'. De kwaliteit van het huidige leefgebied is in veel regio's van de provincie vermoedelijk laag, omdat het agrarisch gebied, door de

schaalvergroting in de landbouw, op veel plekken ongeschikt is voor de wezel. Het ontbreken van voldoende dekking en variatie maakt dat veel regio's geen geschikt leefgebied voor de wezel bieden.
Hoewel mogelijk positieve maatregelen in natuur en landbouw uitgevoerd zullen worden, is nog onbekend welke effecten deze zullen hebben op de provinciale status van wezel. De verwachte verdere verstedelijking van de provincie zal leiden tot een afname van (potentieel) leefgebied voor de wezel. Daarom wordt het provinciale toekomstperspectief beoordeeld als 'onbekend'.

Samengevat wordt de provinciale status van de wezel beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Lokale status
In de aanvulling van 29 mei 2026 geeft u het volgende aan:
"Voor IJsselstein kan op basis van bovenstaande worden geconcludeerd dat de wezel waarschijnlijk nog verspreid voorkomt, maar in lage dichtheden en met een kwetsbare populatie. De staat van instandhouding lijkt momenteel niet direct ongunstig, maar wel gevoelig voor verdere aantasting en versnippering van het leefgebied."

In het activiteitenplan van 10 juli 2026 geeft u het volgende aan:
"Binnen de gemeentegrenzen van IJsselstein en in de polders ten noorden van de gemeente en rond de Nedereindse Plassen zijn 11 waarnemingen van wezel opgenomen gedurende de laatste 5 jaar, in de 5 jaar ervoor zijn 3 waarnemingen opgenomen. Dit betreffen overwegend waarnemingen rond de Nedereindse Plas, en langs de IJssel ten westen van IJsselstein. (…) Op basis van de beschikbare gegevens kan worden vastgesteld dat de soort lokaal voorkomt, maar de omvang en trend van de populatie zijn onvoldoende bekend. Gezien het geringe aantal waarnemingen, de beperkte spreiding van de meldingen en de provinciale beoordeling van kleine marterachtigen als ongunstig, kan de lokale staat van instandhouding niet als gunstig worden aangemerkt. Een kwalificatie als matig ongunstig tot ongunstig is daarom het meest verdedigbaar totdat aanvullend populatieonderzoek anders uitwijst."

Beoordeling lokale status
U geeft aan dat de lokale staat van instandhouding van de wezel matig ongunstig tot ongunstig is en heeft hiervoor beschikbare verspreidingsgegevens gebruikt als onderbouwing. Een beoordeling van het leefgebied ontbreekt in de onderbouwing van de lokale staat van instandhouding, echter bij de onderbouwing van de cumulatieve effecten geeft u het volgende aan over het leefgebied van de wezel in de omgeving van het plangebied: "De (…) wezel maakt gebruik van een omvangrijk netwerk van foerageergebieden, schuilgelegenheden en verbindende landschapselementen rond de Nedereindse Plas, het Nedereindse Park, de groenstructuren van IJsselstein en het aangrenzende buitengebied. Het plangebied vormt voor deze soort geen geïsoleerd of uniek kerngebied, maar maakt onderdeel uit van een groter functioneel leefgebied."

Daarnaast geeft u bij de onderbouwing van de bunzing aan dat negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding worden voorkomen door het treffen van maatregelen in het plangebied om het leefgebied te compenseren en zo veel mogelijk te behouden door ook bestaande groenstructuren te behouden. Deze onderbouwing is ook van toepassing op de wezel.

Voor de wezel kunnen maatregelen in het plangebied effectief zijn, de soort wordt in stedelijke omgeving ook waargenomen. Echter barrières zoals wegen en water in het plangebied kunnen mogelijk leiden tot een afname van functioneel leefgebied en kunnen daardoor minder effectief zijn. In het activiteitenplan worden maatregelen voorgesteld om deze negatieve effecten zo veel mogelijk te beperken. Zoals het aanleggen van

takkenrillen en faunapassages. Echter de methode om het plangebied ongeschikt te houden, met een afrastering met een maaswijdte van maximaal 4–5 cm is onvoldoende effectief. De soort kan door gaten kruipen van 2,4 centimeter in diameter.

Hermelijn

Landelijk

In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van V. Elders et al., 2025, wordt de landelijke staat van instandhouding van de hermelijn als volgt beoordeeld.

Van de hermelijn zijn gevalideerde waarnemingen in Nederland bekend binnen 1.664 1x1 kilometerhokken in de periode 2017-2022. Het verspreidingsgebied is nu vooral beperkt tot waterrijke gebieden zoals vennen, weidevogelgebieden, beek- en rivierdalen, maar was voorheen groter. Tegenwoordig lijken er kerngebieden te zijn, met de belangrijkste populaties in waterrijke weidevogelgebieden in de kustprovincies. In het binnenland dreigt de soort regionaal te verdwijnen. Daarbij is de toenemende versnippering van het landschap, door uitbreiding van de infrastructuur, een belangrijk knelpunt. Er is geen verspreidingstrend beschikbaar. Een referentiewaarde en een beoordeling over de landelijke verspreiding zijn niet bekend.
De exacte populatieomvang is niet bekend, omdat er geen aantalsdata worden verzameld. In het "Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria" van E. van Norren et al., 2020, wordt het aantal voortplantende dieren geschat op 20.640. Aangezien het leefgebied sinds 1950 is afgenomen met ongeveer 66%, wordt aangenomen dat ook de populatie met ongeveer 66% is afgenomen. Er is niet alleen een afname in dichtheden, maar ook een steeds kleiner verspreidingsgebied. Er is geen onderbouwde populatietrend beschikbaar. Een referentiewaarde en een beoordeling over de landelijke populatieomvang zijn niet bekend.

Er zijn verschillende bedreigingen voor de kwaliteit van het leefgebied van de hermelijn, zoals intensivering van de landbouw en het verdwijnen van het oude cultuurlandschap. De beschikbaarheid van voedsel wordt bedreigd door de afname van de bestreden woelrat en de achteruitgang van konijnen, waarvan populaties door ziektes met enige regelmaat decimeren. De hermelijn is minder goed in staat om zich in bebouwd gebied te handhaven dan de bunzing en wezel en dat maakt de soort kwetsbaar voor stedelijke ontwikkeling. Uitbreiding van de infrastructuur belemmert de dispersie van de soort en isoleert populaties. Dit is een risico, want prooidieren zoals veldmuizen zijn voor de hermelijn onvoldoende om lokale populaties in stand te houden. Al deze factoren leiden ertoe dat de hermelijn, een soort die is geëvolueerd op een lage overlevingskans en het razendsnel koloniseren van gebieden, zwaar achteruitgaat. Een exacte trend en een beoordeling over de landelijke kwaliteit van het leefgebied zijn niet bekend.
Het toekomstperspectief wordt beoordeeld als 'onbekend', omdat er geen landelijke prognose beschikbaar is. Wel laten de beschikbare indicaties duidelijk zien dat de soort regionaal aan het verdwijnen is en in het binnenland zeldzamer wordt.

De landelijke staat van instandhouding van de hermelijn wordt beoordeeld als 'onbekend'. Op de Rode Lijst (2020) is de status 'kwetsbaar'.

Provinciale status

In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van V. Elders et al., 2025, wordt de provinciale status van de hermelijn als volgt beoordeeld.
In de provincie Utrecht komt de hermelijn nog maar in een deel van het originele leefgebied voor, bijvoorbeeld in de Eempolders en in de omgeving van de Loosdrechtse Plassen en de Vinkeveense Plassen. De verspreiding is

vooral in de waterrijke gebieden waar woelratten leven, en in waterrijke agrarische gebieden die niet intensief beheerd worden, zoals tussen Mijdrecht en Meerkerk. Binnen de bebouwde kom zijn significante aantallen hermelijnen niet waarschijnlijk. In de periode 2017-2022 is de hermelijn waargenomen in 118 1x1 kilometerhokken, wat betekent dat 7,1% van het landelijke verspreidingsgebied in de provincie Utrecht ligt. Deze gegevens over de verspreiding worden op basis van expert judgement ingeschat als een goede weergave van de actuele verspreiding. Er is geen exacte trend beschikbaar, maar duidelijk is dat de provinciale verspreiding door de toenemende stedelijke ontwikkeling en intensivering van de landbouw is gedecimeerd. De provinciale verspreiding wordt beoordeeld als 'zeer ongunstig'.
De exacte populatieomvang is niet bekend en ook trends zijn niet beschikbaar. Daarom wordt de provinciale populatieomvang beoordeeld als 'onbekend'.
Het leefgebied van de hermelijn in de provincie Utrecht wordt beoordeeld als 'zeer ongunstig'. Buiten de gebieden waar de soort nu voorkomt, is de kwaliteit van het landschap dermate ongunstig voor de hermelijn, dat de soort daar slechts sporadisch aanwezig is.
Hoewel mogelijk positieve maatregelen in natuur en landbouw uitgevoerd zullen worden, is nog onbekend welke effecten deze zullen hebben op de provinciale status van hermelijn. De verwachte verdere verstedelijking van de provincie zal leiden tot een afname van (potentieel) leefgebied voor de hermelijn. Daarom wordt het provinciale toekomstperspectief beoordeeld als 'zeer ongunstig'.
Samengevat wordt de provinciale status van de hermelijn beoordeeld als 'zeer ongunstig'. (Elders et al, 2025).

Lokale status
In het activiteitenplan van 11 februari 2026 geeft u het volgende aan:
"Binnen het plangebied wordt bij het behoud en de aanleg van groenstructuren nadrukkelijk rekening gehouden met de ecologische eisen van kleine marterachtigen. Door het integraal inpassen van leefgebied in zowel bestaande als nieuwe groenstructuren wordt bijgedragen aan dekking, foerageermogelijkheden en uitwisseling tussen deelgebieden. Het hergebruik van gekapt hout in de vorm van takkenrillen zorgt voor permanente schuilgelegenheid en functionele verbindingszones. Daarnaast dragen de aan te leggen WADI's met moerasachtige vegetatie en rietontwikkeling bij aan een structuurrijk en voedselaanbodrijk landschap, wat met name gunstig is voor bunzing en hermelijn. Hoewel deze maatregelen de landelijke en provinciale staat van instandhouding niet zelfstandig kunnen verbeteren, leveren zij wel een lokale kwaliteitsverbetering van het leefgebied en dragen zij bij aan het beperken van verdere achteruitgang. Daarmee sluiten de ingrepen aan bij het streven om negatieve effecten op kleine marterachtigen te mitigeren en waar mogelijk ecologische randvoorwaarden te versterken."

In de aanvulling van 29 mei 2026 geeft u het volgende aan:
"Omdat hermelijnen minder goed stedelijk gebied benutten dan wezels, is de kans op duurzame populaties binnen en rond IJsselstein kleiner. (…)"

In het activiteitenplan van 10 juli 2026 geeft u het volgende aan:
"Op basis van de beschikbare waarnemingsgegevens en de landschappelijke situatie in de gemeente IJsselstein kan de lokale staat van instandhouding van de hermelijn als ongunstig tot kwetsbaar worden beoordeeld. In de afgelopen 5 jaar zijn slechts twee waarnemingen van hermelijn bekend, beide afkomstig uit de laatste vier jaar. Deze waarnemingen bevestigen weliswaar de aanwezigheid van de soort binnen de gemeente, maar zijn onvoldoende om het voorkomen van een duurzame lokale populatie aan te tonen. Gegevens over voortplanting, populatieomvang en populatietrends ontbreken, waardoor geen sprake is van een gunstige staat van instandhouding. Daarnaast bevinden kleine marterachtigen zich provinciaal in een ongunstige staat van instandhouding, wat deze conclusie verder ondersteunt. Op basis van de provinciale situatie en de inrichting van

het landschap kan worden geconcludeerd dat de hermelijn in de gemeente IJsselstein waarschijnlijk slechts beperkt voorkomt en lokaal kwetsbaar is.

IJsselstein maakt deel uit van een sterk verstedelijkt en intensief agrarisch landschap, waar leefgebieden in belangrijke mate zijn versnipperd geraakt. Alleen langs watergangen, ruige bermen, natuurvriendelijke oevers, dijken en extensiever beheerde groenstructuren zijn nog geschikte leefgebieden aanwezig. Omdat hermelijnen minder goed gebruikmaken van stedelijke gebieden dan wezels, is de kans op duurzame populaties binnen en rond IJsselstein relatief klein. De beperkte verspreidingsgegevens sluiten aan bij dit beeld. Daarnaast speelt mee dat hermelijnen in vergelijking met wezels grotere leefgebieden nodig hebben. Individuele dieren maken gebruik van lange lijnvormige landschapselementen, zoals slootkanten, ruige oevers, rietzones en dijken, om zich tussen leefgebieden te verplaatsen. Juist deze structuren worden in en rond IJsselstein regelmatig onderbroken door wegen, bebouwing en intensief beheerde landbouwgronden. Hierdoor kunnen leefgebieden van elkaar geïsoleerd raken, wat de uitwisseling tussen deelpopulaties beperkt en het risico op lokaal uitsterven vergroot. Het belang van voldoende leefgebied, dekking en onderlinge verbondenheid wordt ook benadrukt in het landelijke kennisdocument voor kleine marterachtigen.

Ten noorden van het plangebied vormt de Nedereindse Plas echter geschikt leefgebied door de aanwezigheid van watergangen en oeverzones. Verkeersslachtoffers vormen eveneens een belangrijk knelpunt voor de soort. Hermelijnen steken tijdens hun verplaatsingen regelmatig wegen over op zoek naar voedsel of nieuwe territoria. Wanneer dekking langs wegen ontbreekt, kunnen zelfs relatief kleine infrastructuurlijnen een aanzienlijke barrière vormen. Tegelijkertijd zorgen verstedelijking, uitbreiding van bedrijventerreinen en intensief landgebruik voor een verdere afname van geschikt jacht- en leefgebied. Voor een gunstige lokale staat van instandhouding zijn voldoende rust, dekking en voedselaanbod essentieel. Maatregelen zoals de aanleg en instandhouding van natuurvriendelijke oevers, ruige bermen, extensief beheerde graslanden en ecologische verbindingen tussen groengebieden kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het behoud van de soort. Ook relatief kleinschalige maatregelen, zoals gefaseerd maaibeheer, het laten staan van ruigte en het behoud van vegetatierijke slootkanten, kunnen lokaal een groot positief effect hebben op de leefomstandigheden van hermelijnen. Wanneer de huidige versnippering verder toeneemt, is het aannemelijk dat de hermelijn in en rond IJsselstein steeds zeldzamer zal worden. Bij behoud en versterking van groene en waterrijke verbindingen blijft echter een beperkte maar duurzame aanwezigheid mogelijk. Daarmee is de lokale staat van instandhouding momenteel het best te kwalificeren als ongunstig tot kwetsbaar: de soort is nog aanwezig, maar de bekende verspreiding is zeer beperkt, de populatieomvang is onbekend en vermoedelijk klein, en het voortbestaan is sterk afhankelijk van het behoud en herstel van geschikt leefgebied en ecologische verbindingen."

Beoordeling lokale status
U geeft aan dat de lokale staat van instandhouding van de hermelijn ongunstig tot kwetsbaar is en heeft hiervoor beschikbare verspreidingsgegevens en een beoordeling van het leefgebied voor gebruikt als onderbouwing. U geeft daarnaast aan dat ook veel onzekerheden bestaan over de daadwerkelijke omvang van de populatie en de ontwikkeling daarvan. En sluit aan bij de gegevens die bekend zijn op provinciaal niveau voor de conclusie die u trekt over de lokale staat van instandhouding. Daarnaast geeft u aan dat negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding worden voorkomen door het treffen van maatregelen in het plangebied om het leefgebied te compenseren en zo veel mogelijk te behouden door ook bestaande groenstructuren te behouden.

De maatregelen die u voorstelt liggen in het plangebied en aan de randen van het plangebied. Waar in de gebruikssituatie menselijke activiteiten plaatsvinden, namelijk wonen, recreatie en verkeersbewegingen.

Daarnaast worden barrières zoals wegen, water en gebouwen aangebracht in het plangebied. De hermelijn is verstoringsgevoelig en barrières kunnen verbindingen onderbreken waardoor de effectiviteit van de maatregelen in het plangebied mogelijk kunnen leiden tot een afname van functioneel leefgebied, met als gevolg een negatief effect op de lokale staat van instandhouding.

Bunzing

Landelijk

De bunzing heeft in Nederland een matig ongunstige staat van instandhouding en staat op de Rode Lijst Zoogdieren als 'kwetsbaar' vermeld. Hij komt vrijwel overal in het land voor, behalve op de Waddeneilanden, maar nergens in grote aantallen. De totale populatie werd in 2020 geschat op ongeveer 10.000 individuen. Vanwege zijn verborgen levenswijze is er weinig bekend over de exacte ontwikkeling van de populatie. Gegevens van het meetnet Dagactieve Zoogdieren wijzen echter op een achteruitgang sinds 1997, hoewel de trend van de afgelopen twaalf jaar onzeker blijft. Veel waarnemingen van bunzing zijn het resultaat van verkeersslachtoffers. Daarnaast raken ze geregeld verstrikt in vangmiddelen voor muskusratten of worden ze onbedoeld vergiftigd door middelen die gericht zijn op het bestrijden van ratten en muizen. Deze factoren dragen bij aan de kwetsbare positie van de bunzing in Nederland, waardoor zijn staat van instandhouding onder druk staat. Het verspreidingsgebied wordt in de art. 17-rapportage beoordeeld als gunstig.

Voor bunzing worden in het kader van het NEM geen aantalsdata verzameld. Voor bunzing is geen populatietrend beschikbaar op landelijk niveau. De art. 17-rapportage geeft aan dat de trend voor kwaliteit van het leefgebied voor de periode 2006-2017 verslechterend is, deze beoordeling is gemaakt op basis van expert judgement met zeer beperkte data. Het leefgebied wordt in de art. 17-rapportage beoordeeld als matig ongunstig voor de periode 2006-2017. Het toekomstperspectief van bunzing scoort matig ongunstig.

Twee parameters in de beoordeling van de staat van instandhouding van bunzing worden beoordeeld als 'matig ongunstig', en geen parameter wordt beoordeeld als zeer ongunstig; hiermee komt het eindoordeel uit op 'matig ongunstig' (Elders et al, 2025).

Provinciale status

In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van V. Elders et al., 2025, wordt de provinciale status van de bunzing als volgt beoordeeld.
In het algemeen komt de bunzing voor in gebieden waarin voldoende voedsel (amfibieën en grotere knaagdieren), dekking en verbindingen zijn. Provinciaal zijn de hoogste dichtheden te vinden in kleinschalige gebieden met dekking rondom percelen, zoals het gebied rondom Bunnik, en in waterrijke gebieden, zoals de Loosdrechtse Plassen. Ook in (groene) buitenwijken, in groene verbindingen (zoals spoorbermen) en bij bosranden komt de bunzing voor. De bunzing is in de provincie Utrecht in de periode 2017-2022 waargenomen in 358 1x1 kilometerhokken, wat betekent dat 7,4% van het landelijke verspreidingsgebied in de provincie Utrecht ligt. Een provinciale verspreidingstrend en een referentiewaarde voor de verspreiding zijn niet bekend, maar wel bekend is dat de oppervlakte geschikt leefgebied is afgenomen. De verspreiding wordt daarom beoordeeld als 'matig ongunstig'.
Voor de provincie is geen populatieomvang bekend en trends zijn niet beschikbaar. Omdat ook geen gegevens over voortplanting, sterfte en leeftijdsopbouw binnen de Utrechtse populatie beschikbaar zijn, wordt de provinciale populatie beoordeeld als 'onbekend'.

Over de kwaliteit van het leefgebied zijn geen exacte gegevens beschikbaar, maar naar verwachting zal de bunzing zich in de Natura 2000-gebieden en in de waterrijke gebieden van het Natuurnetwerk Nederland

binnen de provincie kunnen handhaven. Daarbuiten vormen vooral de waterrijke gebieden in het westelijke deel van de provincie belangrijk leefgebied van de soort. In andere gebieden verminderen diverse factoren de kwaliteit van het leefgebied, zoals intensieve landbouw, bestrijdingsmiddelen en infrastructuur zonder veilige (fauna)passages. Vanwege de bedreigingen van het leefgebied buiten de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland, wordt het provinciale leefgebied van de bunzing beoordeeld als 'matig ongunstig'.
Het toekomstperspectief voor de bunzing in Utrecht wordt beoordeeld als 'onbekend'. Weliswaar richt provinciaal beleid zich onder andere op verduurzaming van de landbouw en andere groene maatregelen, maar het effect van de uitvoering van deze maatregelen is nog onbekend.
Samengevat wordt de provinciale status van de bunzing beoordeeld als 'matig ongunstig'. (Elders et al, 2025).

Lokale status
"Binnen het plangebied wordt bij het behoud en de aanleg van groenstructuren nadrukkelijk rekening gehouden met de ecologische eisen van kleine marterachtigen. Door het integraal inpassen van leefgebied in zowel bestaande als nieuwe groenstructuren wordt bijgedragen aan dekking, foerageermogelijkheden en uitwisseling tussen deelgebieden. Het hergebruik van gekapt hout in de vorm van takkenrillen zorgt voor permanente schuilgelegenheid en functionele verbindingszones. Daarnaast dragen de aan te leggen WADI's met moerasachtige vegetatie en rietontwikkeling bij aan een structuurrijk en voedselaanbodrijk landschap, wat met name gunstig is voor bunzing en hermelijn. Hoewel deze maatregelen de landelijke en provinciale staat van instandhouding niet zelfstandig kunnen verbeteren, leveren zij wel een lokale kwaliteitsverbetering van het leefgebied en dragen zij bij aan het beperken van verdere achteruitgang. Daarmee sluiten de ingrepen aan bij het streven om negatieve effecten op kleine marterachtigen te mitigeren en waar mogelijk ecologische randvoorwaarden te versterken."

In de aanvulling van 29 mei 2026 geeft u het volgende aan:
"Binnen de gemeente IJsselstein wordt de bunzing vermoedelijk nog aangetroffen in het buitengebied en in landschappelijke structuren zoals watergangen, ruigere bermen en extensief beheerde agrarische zones. Dit is veelvuldig aanwezig rond het plangebied, getuige de waarnemingen van bunzingen rondom het plangebied. (...). In IJsselstein is sprake van een waarschijnlijk lokaal voorkomen binnen het buitengebied (...)."

In het activiteitenplan van 10 juli 2026 geeft u het volgende aan:
"Binnen de gemeentegrenzen van IJsselstein en de direct aangrenzende polders ten noorden van de gemeente, waaronder het gebied rond de Nedereindse Plassen, zijn in de afgelopen vijf jaar 42 waarnemingen van bunzing geregistreerd (bron: NDFF). Deze waarnemingen zijn voornamelijk afkomstig uit het gebied rond de Nedereindse Plas, langs de Hollandsche IJssel ten noordwesten van IJsselstein en in de weilanden aan de westzijde van de gemeente. (...)
De gegevens wijzen erop dat de bunzing verspreid voorkomt in de waterrijke en agrarische delen van het buitengebied van IJsselstein. Met name de aanwezigheid van sloten, oevers, rietkragen, extensieve graslanden en verbindingen met omliggende poldergebieden biedt geschikt leefgebied voor de soort. Bunzingen zijn minder afhankelijk van zeer kleinschalige structuren dan wezels en maken gebruik van grotere leefgebieden, waarbij watergangen en oeverzones een belangrijke rol spelen als foerageer- en verbindingsgebied.

De beschikbare gegevens zijn echter onvoldoende om uitspraken te doen over de omvang, dichtheid en trend van de lokale populatie.

Het leefgebied van de bunzing binnen en rond IJsselstein staat onder druk door verstedelijking, infrastructurele ontwikkelingen, intensief agrarisch gebruik en versnippering van groene verbindingen. Tegelijkertijd bieden de aanwezige polders, watergangen, natuurvriendelijke oevers en extensief beheerde groenstructuren nog steeds kansen voor het duurzaam voorkomen van de soort. Het behoud van deze structuren is van groot belang voor het lokale voortbestaan van de bunzing.

Daarnaast is relevant dat de provincie Utrecht recent heeft geconcludeerd dat kleine marterachtigen zich provinciaal in een ongunstige staat van instandhouding bevinden. Deze provinciale beoordeling vormt een belangrijk kader voor de beoordeling op lokaal niveau. Gezien de onzekerheid over de populatieontwikkeling, de afhankelijkheid van specifieke leefgebiedsstructuren en de provinciaal ongunstige staat van instandhouding van kleine marterachtigen, kan de lokale staat van instandhouding van de bunzing momenteel het best worden beoordeeld als matig ongunstig. ”

Beoordeling lokale status
U geeft aan dat de lokale staat van instandhouding van de bunzing matig ongunstig is en heeft hiervoor beschikbare verspreidingsgegevens en een beoordeling van het leefgebied voor gebruikt als onderbouwing. U geeft daarnaast aan dat ook veel onzekerheden bestaan over de daadwerkelijke omvang van de populatie en de ontwikkeling daarvan. En sluit aan bij de gegevens die bekend zijn op provinciaal niveau voor de conclusie die u trekt over de lokale staat van instandhouding. Daarnaast geeft u aan dat negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding worden voorkomen door het treffen van maatregelen in het plangebied om het leefgebied te compenseren en zo veel mogelijk te behouden door ook bestaande groenstructuren te behouden.

De maatregelen die u voorstelt liggen in het plangebied en aan de randen van het plangebied. Waar in de gebruikssituatie menselijke activiteiten plaatsvinden, namelijk wonen, recreatie en verkeersbewegingen. Daarnaast worden barrières zoals wegen, water en gebouwen aangebracht in het plangebied. De maatregelen zijn hierdoor onvoldoende effectief. De bunzing is namelijk verstoringsgevoelig en barrières kunnen verbindingen onderbreken.

Gewone grootoorvleermuis
Landelijk
Het verspreidingsgebied dat groot genoeg wordt geacht voor duurzaam voortbestaan van de gewone grootoorvleermuis, de referentiewaarde, is geheel Nederland (Gunstige referentiewaarden voor populatieomvang en verspreidingsgebied van soorten van bijlage II, IV en V van de Habitatrichtlijn. Ottburg & van Swaay, 2014). De artikel 17-rapportage (zesjaarlijkse rapportage over de staat van instandhouding van soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn) van 2019 beoordeelt de trend (op basis van *expert judgement* met zeer beperkte data) als stabiel in de periode 2006-2017 en beoordeelt de verspreiding als ‘gunstig’. Maar volgens “De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht” van V. Elders et al., 2025, zijn in de periode 2017-2022 aanzienlijk minder bezette kilometerhokken vastgesteld (304 10x10 kilometerhokken). Er lijkt dus sprake te zijn van een afname in de verspreiding.
De exacte landelijke populatieomvang is niet bekend. Een referentiewaarde van 4.000-6.000 volwassen dieren wordt voldoende geacht voor een duurzame populatie (Gunstige referentiewaarden voor populatieomvang en verspreidingsgebied van soorten van bijlage II, IV en V van de Habitatrichtlijn. Ottburg & van Swaay, 2014). In de artikel 17-rapportage wordt de populatie geschat op 6.000 tot 16.000 individuen met als beste schatting 11.000 individuen. Uit NEM wintertellingen blijkt over de periode 1986-2022 een matig toenemende trend, maar over de korte termijn 2011-2022 een matige afname. Dit wordt ook representatief

geacht voor de trend van de omvang van de zomerpopulatie. De populatieomvang wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'gunstig' (European Environmental Agency, 2019).
In de artikel 17-rapportage van 2019 wordt het leefgebied beoordeeld als 'matig ongunstig', omdat het bezette leefgebied voor de periode 2006-2017 qua oppervlakte en kwaliteit onvoldoende is om duurzaam voortbestaan van de gewone grootoorvleermuis in Nederland te borgen. Er is ook onvoldoende niet-bezet leefgebied van de juiste kwaliteit voor duurzaam voortbestaan van de soort. De soort verblijft op zeer uiteenlopende plaatsen zoals op zolders, achter betimmeringen, in ondergrondse ruimtes, in kerktorens, in spouwmuren en in boomholtes. In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van V. Elders et al., 2025, wordt het leefgebied van de soort beoordeeld op basis van *expert judgement*. De kwaliteit van het leefgebied, in het bijzonder verblijfshabitat maar ook de voedselhabitat, is de afgelopen jaren achteruitgegaan. De trend (bepaald met zeer beperkte data) is stabiel. Een bedreiging voor het leefgebied is de afname van verblijfplaatsen in bijvoorbeeld woningen (door renovatie en sloop in het kader van de energietransitie), kerken die herbestemd worden en gesaneerde bomenlanen. Een complicerende factor is het feit dat de soort moeilijk waarneembaar is, waardoor deze bij onderzoek vaak wordt gemist en aangetaste verblijfplaatsen onterecht niet worden gecompenseerd. Maar ook de afname van insecten en de toename van (LED-)verlichting vormen een bedreiging voor het leefgebied.

Er wordt niet verwacht dat de druk op de verblijfshabitat op korte termijn vermindert en ook een verbetering van voedselhabitat wordt niet verwacht. Het toekomstperspectief wordt in de artikel 17-rapportage van 2019 dan ook beoordeeld als 'matig ongunstig'. Ook de landelijke staat van instandhouding van de gewone grootoorvleermuis wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Provinciale status
In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van V. Elders et al., 2025, wordt de provinciale status van de gewone grootoorvleermuis als volgt beoordeeld.

De gewone grootoorvleermuis is in de periode 2017-2022 waargenomen binnen 15 10x10 kilometerhokken. Dat betekent dat 9,3% van het bekende landelijke verspreidingsgebied in de provincie Utrecht ligt. Maar deze gegevens bieden geen grote zekerheid, omdat er zowel landelijk als provinciaal geen gericht verspreidingsonderzoek heeft plaatsgevonden. De soort wordt vooral in wintertelobjecten waargenomen, maar over de verspreiding in zomerhabitat is weinig bekend. Een referentiewaarde ontbreekt en er zijn geen trendgegevens. De verspreiding wordt daarom beoordeeld als 'onbekend'.

Voor de provincie is geen exacte populatieomvang bekend. Wel blijkt uit tellingen van overwinterende individuen in winterverblijfplaatsen een stabiele trend. Het is waarschijnlijk dat hierin ook vleermuizen met zomerhabitat buiten de provincie worden meegeteld. Vanwege de stabiele trend wordt de populatieomvang beoordeeld als 'gunstig'.

Net als op landelijk niveau wordt het provinciale leefgebied beoordeeld als 'matig ongunstig'. De bedreigingen voor het provinciale leefgebied komen overeen met de landelijke.

Het provinciale toekomstperspectief komt overeen met het landelijke en wordt beoordeeld als 'matig ongunstig'. Samengevat wordt de provinciale status van de gewone grootoorvleermuis beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Lokale status

In het activiteitenplan van 29 mei 2026 geeft u het volgende aan:
"Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis vastgesteld. Wel is vastgesteld dat ten minste één individu het plangebied gebruikt als vliegroute en mogelijk tevens als foerageergebied. Door het treffen van mitigerende maatregelen, waaronder het inrichten en in stand houden van een functionele vliegroute richting de Nedereindse Plassen, blijft de ecologische samenhang behouden. Hierdoor wordt het gebruik van het plangebied als vliegroute en foerageergebied niet belemmerd en blijft de bereikbaarheid van geschikt foerageerhabitat gewaarborgd. Gelet op het ontbreken van verblijfplaatsen, de beperkte functie van het plangebied voor de soort en de getroffen mitigerende maatregelen, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de gunstige staat van instandhouding van de gewone grootoorvleermuis. Er zijn geen aanwijzingen dat sprake is van een kwetsbare situatie op lokaal niveau."

In het activiteitenplan van 10 juli 2026 geeft u het volgende aan:
"Voor de gemeente IJsselstein kan worden aangenomen dat de gewone grootoorvleermuis nog aanwezig is en gebruikmaakt van geschikt leefgebied binnen de gemeente. In de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn in de afgelopen vijf jaar zes waarnemingen geregistreerd, waarvan twee betrekking hebben op verblijfplaatsen in kerkgebouwen binnen IJsselstein. (...) Binnen IJsselstein zijn daarom vooral boomrijke groenstructuren, oude gebouwen, erfbeplantingen, parken en rustige watergangen van belang als foerageergebied en vliegroute. (...) De aanwezigheid van twee bekende verblijfplaatsen suggereert dat er ten minste sprake is van een lokaal functionerend leefgebied. (...) Tegelijkertijd is de soort gevoelig voor veranderingen in het stedelijk en landelijk gebied. Verduurzaming van gebouwen, verlies van verblijfplaatsen, toename van verlichting en het verdwijnen van bomenstructuren kunnen relatief snel leiden tot een afname van de lokale populatie. De lokale staat van instandhouding kan daarom het best worden beoordeeld als matig gunstig, maar kwetsbaar voor toekomstige aantastingen van leefgebied en verblijfplaatsen."

Beoordeling lokale status

Op basis van uw onderbouwing beoordelen wij dat voldoende gegevens zijn aangeleverd over de huidige lokale staat van instandhouding. U geeft aan dat door het verlies van groenstructuren, bomen en verblijfplaatsen negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding niet zijn uit te sluiten. In het activiteitenplan geeft u aan dat u maatregelen neemt in het plangebied en daarnaast alternatieve verblijfplaatsen aanbiedt. Echter deze maatregelen zijn onvoldoende om een verslechtering van de lokale staat van instandhouding te voorkomen. U realiseert geen alternatief foerageergebied en de alternatieve verblijfplaatsen voldoen niet aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2025).

Cumulatieve effecten

In het activiteitenplan van 10 juli 2026 geeft u het volgende aan:
"Voor de beoordeling van cumulatieve effecten is onderzocht welke overige ruimtelijke ontwikkelingen binnen de functionele leefomgeving van de gewone grootoorvleermuis, haas, bunzing, hermelijn en wezel aanwezig zijn of worden voorbereid. Relevante ontwikkelingen betreffen met name de herinrichting en kwaliteitsimpuls van het Nedereindse Park, gelegen direct ten noorden van het plangebied. Deze gebiedsontwikkeling omvat onder meer nieuwe recreatieve voorzieningen, aanpassingen in de inrichting van het gebied, natuurontwikkeling en op termijn de realisatie van een zonne-eiland op de Nedereindse Plas. (...) Daarnaast wordt op langere termijn de grootschalige gebiedsontwikkeling Rijnenburg voorbereid. Deze ontwikkeling bevindt zich op grotere afstand van het plangebied en verkeert nog in een plan- en onderzoeksfase. Realisatie van deze ontwikkeling is voorzien vanaf circa 2035. Hierdoor is geen sprake van gelijktijdige uitvoering met de voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied. De gewone grootoorvleermuis, haas, bunzing, hermelijn

en wezel maken gebruik van een omvangrijk netwerk van foerageergebieden, schuilgelegenheden en verbindende landschapselementen rond de Nedereindse Plas, het Nedereindse Park, de groenstructuren van IJsselstein en het aangrenzende buitengebied. Het plangebied vormt voor deze soorten geen geïsoleerd of uniek kerngebied, maar maakt onderdeel uit van een groter functioneel leefgebied. De ontwikkeling van het Nedereindse Park leidt naar verwachting niet tot een afname van geschikt leefgebied voor de betrokken soorten. Binnen deze ontwikkeling wordt juist ingezet op versterking van natuurwaarden, aanleg van nieuwe natuur en verbetering van leefomstandigheden voor beschermde soorten. Hierdoor neemt de ecologische kwaliteit van delen van het omliggende gebied toe.

Wel kan gedurende de uitvoering van verschillende werkzaamheden in de omgeving tijdelijk sprake zijn van een toename van verstoring. Deze verstoring is lokaal, tijdelijk en verspreid in de tijd. Daarnaast blijft rondom de Nedereindse Plas en in het aangrenzende buitengebied een samenhangend leefgebiedssysteem van circa 1.600 hectare beschikbaar. Essentiële leefgebieden, vliegroutes of migratieroutes van de gewone grootoorvleermuis, haas, bunzing, hermelijn en wezel worden als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling in combinatie met andere bekende ontwikkelingen niet duurzaam onderbroken.

Gelet op: (...) de voorgenomen mitigerende en compenserende maatregelen, wordt geconcludeerd dat geen sprake is van negatieve cumulatieve effecten die leiden tot een wezenlijke afname van de functionele leefomgeving van de gewone grootoorvleermuis, haas, bunzing, hermelijn of wezel. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten komt door de voorgenomen ontwikkeling, afzonderlijk noch in cumulatie met andere bekende ontwikkelingen, niet in het geding."

Beoordeling cumulatieve effecten
U geeft aan dat de projecten mogelijk een gunstig effect hebben op de soorten in het plangebied. Er is echter niet omschreven wat die projecten gunstig maakt voor de soorten in het plangebied. Daarnaast worden momenteel onvoldoende effectieve maatregelen genomen voor de haas, de wezel, de hermelijn en de gewone grootoorvleermuis. Hierdoor is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat er geen cumulatieve effecten optreden. U verwijst naar de gebiedsontwikkeling Rijnenburg, waarbij een windpark wordt gerealiseerd. Effecten op gewone grootoorvleermuis worden in deze ontwikkeling niet uitgesloten. Cumulatieve effecten op de gewone grootoorvleermuis zijn hierdoor niet uit te sluiten. Deze effecten heeft u niet ecologisch onderbouwd.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten
Haas
De werkzaamheden zullen het functionele leefgebied van de haas aantasten en vernietigen. Dit geldt voor hun foerageergebied, (potentiële) verblijfplaatsen en verbindingsmogelijkheden. Daarnaast is het doden van hazen niet uitgesloten.

Wezel, hermelijn en bunzing
Het functionele leefgebied omvat foerageergebied, (potentiële) verblijfplaatsen en verbindingsmogelijkheden langs de randen van het plangebied als daarbinnen. De geplande werkzaamheden zullen dit leefgebied aantasten en vernielen, en de soorten verstoren. Voor de hermelijn en de wezel bestaat het risico dat dieren gedood worden, gezien hun verborgen leefwijze.

Gewone grootoorvleermuis
De werkzaamheden zullen het functionele leefgebied van de gewone grootoorvleermuis aantasten. Vliegroutes zullen verdwijnen uit het plangebied.

Door de werkzaamheden wordt gedeeltelijk leefgebied binnen het plangebied permanent weggenomen. Langs de oostzijde blijft een bestaande dichte bomenrij behouden waar langs de gewone grootoorvleermuis naar de Nedereindse plas vliegt om te foerageren. Andere bomenrijen waar gefoerageerd wordt door de gewone grootoorvleermuis worden verwijderd in het plangebied. De te behouden bomenrij is opgenomen op de kaart in bijlage 1 bij dit besluit. De bomen zijn in donkergroen weergegeven.
Er is één paar- en zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis aangetroffen in de paardenstal buiten het plangebied. De paardenstal blijft behouden, echter de gewone grootoorvleermuis is zeer storingsgevoelig voor geluid en licht. Hierdoor wordt de gewone grootoorvleermuis verstoord en de verblijfplaats wordt mogelijk aangetast door de activiteiten in de gebruiksfase van het plangebied.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet. Een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen
U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.
We gaan niet akkoord met een deel van de door u voorgestelde maatregelen.
Hieronder vindt u daarom de mitigerende en compenserende maatregelen waarmee we niet akkoord gaan en waarom.

Algemeen
U heeft geen maatregelen opgenomen over het functioneel houden van de compensatiegebieden van de haas tijdens de gebruiksfase van de woningen. Het compensatiegebied dient meerdere locaties te bevatten waar hazen rustgebied kunnen vinden dat vrij is van verstoring volgens het Kennisdocument Haas (BIJ12, 2025). Hazen zijn schemer- en nachtactief. U dient maatregelen te nemen om de compensatiegebieden vrij te houden van verstoring tijdens de actieve periode van de haas. Ook de zichtbaarheid en handhaafbaarheid van de toegangstijden ontbreken in de voorgestelde maatregelen. Voor de wezel, de hermelijn, de bunzing en de gewone grootoorvleermuis is dit tevens onvoldoende uitgewerkt.

Ongeschikt maken
In het activiteitenplan van 10 juli 2026 geeft u het volgende aan:
"Er wordt een faunaraster aangebracht dat hazen en kleine marters uitsluit: het raster heeft een minimale hoogte van 60 cm, een maaswijdte van maximaal 4–5 cm (…)"

Beoordeling ongeschikt maken
De wijze van ongeschikt maken voldoet niet aan de meest effectieve werkwijze conform het Kennisdocument Kleine marterachtigen (BIJ12, 2024).
Hoewel de maaswijdte van de afrastering een effectieve methode is voor de haas, hermelijn en de bunzing is de maaswijdte voor wezel wel passeerbaar. De soort kan ook verblijfplaatsen hebben in holten van muizen, die zelfs tot 3 centimeter groot zijn in breedte en hoogte, omdat hun lichaamsbouw erop gericht is om met de kop van circa 2,5 centimeter in dergelijke holten te komen. Om doden en vernielen van verblijfplaatsen van de wezel te voorkomen dient u andere maatregelen te nemen om het plangebied ongeschikt te houden voor hervestiging.
De hoogte van 60 centimeter van de afrastering is niet effectief om de haas buiten te houden. In de faunapreventie kit van BIJ12 wordt een minimale hoogte van 100 centimeter aangegeven als effectieve methode voor het weren van haas. De door u voorgestelde hoogte is onvoldoende bewezen effectief.

Haas

Alternatieven compensatiegebieden

In het activiteitenplan van 10 juli 2026 geeft u het volgende aan:
"Ter verdere versterking van het regionale leefgebied van de haas wordt een perceel (kadastraal perceel VAN00B4919, circa 1,5ha) ingericht als agrarisch grasland binnen het regionale leefgebiedsysteem van de haas als soort. Dit perceel ligt buiten het functionele leefgebied van de hazenpopulatie die gebruikmaakt van het plangebied. (...) Deze maatregel staat nadrukkelijk los van de compensatiemaatregelen die worden getroffen voor de hazen uit het plangebied."

U heeft in de aanvulling van 29 mei 2026 correspondentie met perceeleigenaren aangeleverd. Daaruit concludeert u als volgt:
"(...) Op basis van deze verkenning hebben wij vastgesteld dat compensatie via langlopende beheersafspraken binnen een straal van 4 km niet haalbaar is. (...) Daarnaast hebben wij nog een verkennend gesprek gevoerd met het agrarisch collectief, maar dit heeft geen passende oplossing opgeleverd."

Samengevat bevat de correspondentie de volgende redenen waardoor geen compensatie gevonden is nabij het plangebied:

- In verband met de herontwikkeling van de polder Rijnenburg is geen compensatie mogelijk in gronden van eigenaar 1.
- Eigenaar 2 wil de gronden beschikbaar houden zonder beperkingen. Er zijn daarnaast plannen om op deze gronden een zonnepark te exploiteren.
- Eigenaar 3 vraagt welke beperkingen er zijn voor de gronden.
- Eigenaar 4 is een evenemententerrein en willen niet meewerken. Ook voor de gronden langs de IJssel zijn plannen voor recreatie.

Draagkrachtbeoordeling

In het activiteitenplan van 29 mei 2026 geeft u het volgende aan over de draagkracht in de omgeving van het plangebied:
"(...) Het gebied biedt voldoende ruimte en geschikt leefgebied voor de aanwezige hazenpopulatie, die reeds gebruikmaakt van het grotere gebied rondom Polder Rijnenburg, de Nedereindse Plassen en zelfs de woonkern van IJsselstein. Het verdwijnen van het plangebied leidt daarom niet tot een relevante toename van dichtheden in de omgeving en niet tot knelpunten in het leefgebied. De soort kan binnen het bestaande regionale leefgebied blijven functioneren zonder dat aanvullende kwaliteitsverbetering noodzakelijk is."

Voor de haas geeft u samengevat het volgende aan over de draagkrachtbeoordeling in het activiteitenplan van 10 juli 2026:
"(...) Voor de draagkrachtbeoordeling verwijzen we naar een eerder door de provincie verleende omgevingsgevergunning met het zaaknummer Z-PU-2024-00014076. In dat project wordt reeds in het regionale leefgebied een kwaliteitsimpuls gerealiseerd en geborgd.
Deze reeds vergunde maatregelen richten zich op het verbeteren van de habitatkwaliteit en de draagkracht van als geschikt beoordeeld leefgebied binnen hetzelfde leefgebiedsysteem. Daarmee wordt geen nieuwe of aanvullende compensatie gecreëerd binnen het regionale leefgebied (...). De draagkracht van het (grote) leefgebiedsysteem is ruim voldoende voor de populatie van het plangebied (1-3 hazen), die momenteel ook al in dit leefgebiedsysteem zijn opgenomen."

Beoordeling compensatiegebieden
Het compensatiegebied perceel VANooB4919 is niet bereikbaar voor de hazen in het plangebied vanwege de afstand van meer dan 4 kilometer met daarbij een snelweg en een kanaal als barrière, deze maatregel is niet effectief voor compensatie van leefgebied van de haas in het plangebied. U geeft aan dat dit compensatiegebied niet wordt gerealiseerd ter compensatie van het verloren gaan van leefgebied van de haas in het plangebied.

In het voornemen voor afwijzing hebben wij aangegeven dat u onvoldoende geschikt compensatiegebied voor de haas heeft aangeleverd. Als reactie daarop geeft u aan dat compensatie voor de haas niet nodig is omdat reeds in een andere omgevingsvergunning is onderbouwd dat in het aan het plangebied grenzende leefgebied een kwaliteitsimpuls gerealiseerd en geborgd. De compensatie die reeds gepland is in de vergunning die u aanhaalt is afgestemd op de soorten uit die vergunning in de ruimtelijke situatie die op dat moment aanwezig was. Daarnaast is te allen tijde een draagkrachtbeoordeling van het gebied noodzakelijk om ecologisch te onderbouwen dat een toename in aantal individuen in de lokale populatie geen negatief effect heeft op de lokale staat van instandhouding en welke oppervlakte aan compensatie benodigd is voor het aantal individuen voor een duurzame populatie. U heeft noch de wijzigingen in de ruimtelijke situatie noch de ecologische onderbouwing opgenomen in het activiteitenplan. Daarnaast is de omgevingsvergunning met het zaaknummer Z-PU-2024-00014076 niet bekend in ons zaaksysteem.

Omdat onderstaande onderbouwingen en gegevens missen gaan wij niet akkoord met de voorgestelde werkwijze voor het compensatiegebied:
- Het is onduidelijk welke maatregelen door u bij de terreineigenaren zijn voorgesteld. Daarnaast is het niet verlenen van medewerking om maatregelen te treffen op een perceel in de omgeving van het plangebied geen ecologische beperking. Uw onderbouwing voor het niet beschikbaar hebben van een geschikt compensatiegebied voor de haas is hierdoor onvoldoende.
- Een compensatieplan voor de haas ontbreekt.
- U heeft geen actuele draagkrachtbeoordeling aangeleverd met actuele ruimtelijke ontwikkelingen. Deze draagkrachtbeoordeling dient als ecologische onderbouwing overlegd te worden om te bepalen wat de omvang en aard van het compensatiegebied moet zijn om het leefgebied dat verloren gaat in het plangebied te compenseren. U heeft hieraan geen invulling gegeven.

U dient een compensatiegebied aan te dragen welke duurzaam beschikbaar is, buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden en welke bereikbaar is voor de soorten door middel van veilige groene verbindingen, waarmee u tevens de effectiviteit van het ongeschikt maken van het plangebied borgt.

<u>Kleine marterachtigen</u>
Planning
U geeft het volgende aan over tijdige compensatie in het activiteitenplan van 10 juli 2026:
"(...) Aanvullend wordt voorafgaand aan de uitvoeringsfase de takkenhopen (marterhopen) gerealiseerd. Deze worden aangelegd met vrijkomend hout- en takmateriaal uit het plangebied (...)."

Beoordeling planning
Hoewel u aangeeft dat compensatie in de vorm van takkenhopen worden aangelegd voor de wezel, de hermelijn en de bunzing is deze compensatie niet voorafgaand aan de start van de werkzaamheden beschikbaar, u geeft aan dat het vrijkomende hout- en takmateriaal uit het plangebied hiervoor gebruikt wordt. Hierdoor wordt het plangebied reeds ongeschikt gemaakt zonder dat de takkenhopen functioneel zijn.

Compensatiegebied
In het activiteitenplan van 29 mei 2026 geeft u het volgende aan:
"Binnen het plangebied wordt circa 1,5 hectare ingericht als compensatiegebied voor kleine marterachtigen, bestaande uit ruigtezones, struweel en dekking biedende vegetatie."

In het activiteitenplan van 10 juli 2026 geeft u het volgende aan over de wezel, de hermelijn en de bunzing:
"Daarnaast is de recreatieve structuur zodanig vormgegeven dat recreatieve druk wordt gebundeld en gericht, zodat verstoring van ecologisch gevoelige zones zoveel mogelijk wordt voorkomen.
Daarnaast blijven bestaande groene structuren en landschappelijke randen rond het plangebied behouden."

Beoordeling compensatiegebied
De hermelijn en bunzing zijn verstoringsgevoelig waardoor een verminderde effectiviteit van de maatregelen in het plangebied mogelijk kunnen leiden tot een afname van functioneel leefgebied en daardoor een negatief effect kunnen hebben op de lokale staat van instandhouding.
Een verslechtering van de kwaliteit van het leefgebied van deze soorten niet toegestaan. U heeft onvoldoende onderbouwd dat met de inrichting van het plangebied voldoende verstoringsvrij leefgebied wordt aangeboden en hoe groot dit gebied moet zijn om de lokale populatie te kunnen dragen (draagkrachtbeoordeling). U geeft wel aan dat de omvang van de compensatie voor de wezel, de hermelijn en de bunzing 1,5 hectare is, maar geeft geen onderbouwing hoe u tot deze oppervlakte bent gekomen in relatie tot de door u aangegeven lokale staat van instandhouding.

<u>Gewone grootoorvleermuis</u>
Planning
U heeft geen planning opgenomen over de aanleg van de compensatie voorafgaand aan de werkzaamheden in het plangebied voor het verloren gaan van foerageergebied van de gewone grootoorvleermuis.

Compensatie foerageergebied
Over de compensatie buiten het plangebied voor de gewone grootoorvleermuis geeft u in het activiteitenplan van 10 juli 2026 het volgende aan:
"De bestaande bomenstructuur blijft gedurende de werkzaamheden functioneel en herkenbaar voor vleermuizen. Er worden vier permanente verblijfplaatsen ingebouwd ten behoeve van gewone grootoorvleermuis en de bestaande bomenstructuur blijft te allen tijde behouden en versterkt. (...)"

Beoordeling foerageergebied
In het compensatieplan ontbreekt alternatief foerageergebied en vliegroutes voor de gewone grootoorvleermuis buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden en het toekomstig gebruik voor wonen en recreëren in het plangebied. U heeft onvoldoende maatregelen getroffen voor de gewone grootoorvleermuis. U voldoet hiermee niet het aan het Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (BIJ12, 2025). Ook heeft u onvoldoende ecologisch onderbouwd dat door de verstoring en het verdwijnen van foerageergebied en vliegroutes de verblijfplaats niet alsnog verloren gaat.

Alternatieve verblijfplaatsen
Over de compensatie buiten het plangebied voor de gewone grootoorvleermuis geeft u in het activiteitenplan van 10 juli 2026 het volgende aan:
"De permanente voorzieningen voldoen aan de richtlijnen van het kennisdocument gewone grootoorvleermuis."

U heeft een kaart met de indicatieve locaties van de alternatieve verblijfplaatsen opgenomen in het activiteitenplan van 10 juli 2026.

Beoordeling alternatieve verblijfplaatsen
U biedt vier alternatieve permanente verblijfplaatsen aan conform het Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (BIJ12, 2025). Een onderbouwing voor de effectiviteit van deze verblijfplaatsen ontbreekt in het activiteitenplan van 10 juli 2026. De compensatie voldoet niet aan het Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis op de volgende punten:

- De alternatieve verblijfplaatsen zijn gelegen binnen het plangebied, dat nog gebouwd moet worden. Er wordt hierdoor niet voldaan aan de gewenningsperiode van 3 maanden, in de periode april t/m half oktober (actieve seizoen). Er wordt hierdoor niet voldaan aan het Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (BIJ12, 2025).
- Gezien de indicatieve locaties die u aangeeft in figuur 19 in het activiteitenplan van 10 juli 2026 is niet aannemelijk dat de alternatieve verblijfplaatsen zo veel mogelijk vergelijkbare eigenschappen hebben als de oorspronkelijke verblijfplaats in de paardenstal.
- U heeft een beperkte variatie aan microklimaten aangegeven van de locaties van de kasten, drie van de vier kasten hangen op het westen en één op het oosten.
- Uit het Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (BIJ12, 2025) blijkt dat de soort negatieve effecten ondervindt door geluid en licht. U heeft de alternatieve kasten binnen het plangebied gesitueerd langs de weg/voetpad, u voldoet hiermee niet aan het Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (BIJ12, 2025). De verblijfplaats dient vrij te zijn van verstoring door bijvoorbeeld werkzaamheden of het vaak langslopen van mensen.

Onduidelijk is of u andere meer geschikte locaties heeft overwogen die buiten de invloedsfeer van het plangebied liggen en binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats. Waarbij u de onderbouwing van de locaties baseert op de ligging van belangrijke foerageergebieden en/of vliegroutes en andere functies in de omgeving (zoals zwermlocaties, kraamverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen).

<u>Beheer compensatiegebieden</u>
U heeft voldoende maatregelen opgenomen om het doden van jonge hazen te voorkomen. Echter ontbreekt een beheerplan voor het compensatiegebied dat gelegen is naast het plangebied.

Conclusie ecologische beoordeling
Er worden onvoldoende maatregelen genomen om te zorgen dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de haas, de wezel, de hermelijn, de bunzing en de gewone grootoorvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt niet voldaan aan deze voorwaarde voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

Hieronder zijn de afwijzingsgronden voor de ecologische beoordeling samengevat:

- De staat van instandhouding van de haas is zeer ongunstig lokaal, de onderbouwing hiervan is voldoen echter er wordt geen compensatiegebied voorafgaand aan de start gerealiseerd.
- De staat van instandhouding van de wezel is matig ongunstig tot ongunstig, de onderbouwing hiervan is voldoen echter het ongeschikt houden van het plangebied is niet effectief. De maaswijdte van de afrastering van 4-5 cm kan de wezel makkelijk passeren. De staat van instandhouding lokaal is onvoldoende geborgd. Daarnaast worden barrières (wegen en sloten) aangelegd welke het leefgebied verkleinen.

- De staat van instandhouding van de hermelijn is ongunstig tot kwetsbaar lokaal, de onderbouwing hiervan is voldoen. De maatregelen vinden plaats aan de randen en in het plangebied, de hermelijn is verstoringsgevoelig en barrières kunnen verbindingen onderbreken waardoor de effectiviteit van de maatregelen in het plangebied mogelijk kunnen leiden tot een afname van functioneel leefgebied, met als gevolg een negatief effect op de lokale staat van instandhouding.
- De staat van instandhouding van de bunzing is matig ongunstig, de onderbouwing hiervan is voldoen. De maatregelen vinden plaats aan de randen en in het plangebied, de bunzing is verstoringsgevoelig en barrières kunnen verbindingen onderbreken waardoor de effectiviteit van de maatregelen in het plangebied mogelijk kunnen leiden tot een afname van functioneel leefgebied, met als gevolg een negatief effect op de lokale staat van instandhouding.
- De staat van instandhouding van de gewone grootoorvleermuis is matig gunstig, er zijn voldoende gegevens aangeleverd. Echter de maatregelen zijn onvoldoende om de lokale staat van instandhouding niet te laten verslechteren.
- Cumulatieve effecten: er wordt aangeven dat projecten in de omgeving plaatsvinden, welke dit zijn ontbreekt en een nadere uitwerking van de effecten ontbreekt. Daarnaast wordt verwezen naar de gebiedsontwikkeling Rijnenburg, windpark. Effecten op gewone grootoorvleermuis worden in deze ontwikkeling niet uitgesloten. Cumulatieve effecten op de gewone grootoorvleermuis zijn hierdoor niet uit te sluiten.
- Er zijn geen maatregelen opgenomen over het functioneel houden van de compensatiegebieden. Zoals het vrij te houden van verstoring tijdens de actieve periode van de haas. Ook de zichtbaarheid en handhaafbaarheid van de toegangstijden ontbreken in de voorgestelde maatregelen.
- De afrastering is onvoldoende effectief voor het ongeschikt houden van het plangebied voor de wezel. Aanvullende maatregelen ontbreken hiervoor. Daarnaast is de hoogte van 60 centimeter niet effectief voor haas, deze kan hier overheen springen.
- De compensatiegebieden en compenserende maatregelen voor de alternatieve verblijfplaatsen zijn niet tijdig voorafgaand aan de start van de werkzaamheden functioneel. Dit geldt voor haas, kleine marterachtigen en gewone grootoorvleermuis.
- Er is geen compensatiegebied voor de haas opgenomen en een draagkrachtbeoordeling ontbreekt. Er kan geen gebruik worden gemaakt van compensatie die reeds in een andere vergunning is opgenomen. Daarnaast is het zaaknummer van de vergunning waarnaar verwezen wordt niet bekend in ons zaaksysteem.
- Het compensatiegebied in het plangebied is voor hermelijn en bunzing niet effectief vanwege barrières en verstoring.
- Alternatief foerageergebied voor de gewone grootoorvleermuis ontbreekt. De alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone grootoorvleermuis voldoen niet aan het Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (BIJ12, 2025).
- Het beheerplan ontbreekt voor het compensatiegebied.

2.5 Conclusie toetsing aan de omgevingsvergunningsvoorwaarden

U voldoet niet aan alle drie de voorwaarden voor een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit. Daarom verlenen we u geen omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet.

3. Aanvullende informatie

3.1 Verzending van dit besluit

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden dit besluit aan Ecoresult B.V. en een afschrift van dit besluit aan:

a. VORM Holding B.V.;
b. Omgevingsdienst Utrecht (ODU);
c. Gemeente IJsselstein.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van 6 weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Kunt u nog niet precies aangeven waarom u bezwaar maakt, bijvoorbeeld omdat u hiervoor nog aanvullende informatie of advies nodig heeft? Dan kunt u in het bezwaarschrift-formulier c.q. het zelfgeschreven bezwaarschrift aangeven dat u pro forma bezwaar wilt maken. U kunt dan op een later moment aangeven waarom u bezwaar maakt. Verstuur deze aanvullende bezwaargronden per post binnen 4 weken nadat u het bezwaarschrift verstuurd heeft.

Print het ingevulde bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van

Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere toestemmingen
We kunnen de gevraagde omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit niet verlenen. Los hiervan kan het zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Kijk voor informatie op https://omgevingswet.overheid.nl/home of neem hierover contact op met uw gemeente, waterschap en/of uw uitvoeringsdienst.

Meer informatie
Heeft u hier een vraag over? Neem dan contact op met het team Vergunningverlening Natuur en Landschap via servicebureau@provincie-utrecht.nl. Of via het algemeen telefoonnummer van de provincie Utrecht (030 258 91 11, vraag naar het Servicebureau van het team Vergunningverlening Natuur en Landschap). Wanneer u contact opneemt, vermeld dan ons zaaknummer (dit zaaknummer vindt u bovenaan). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

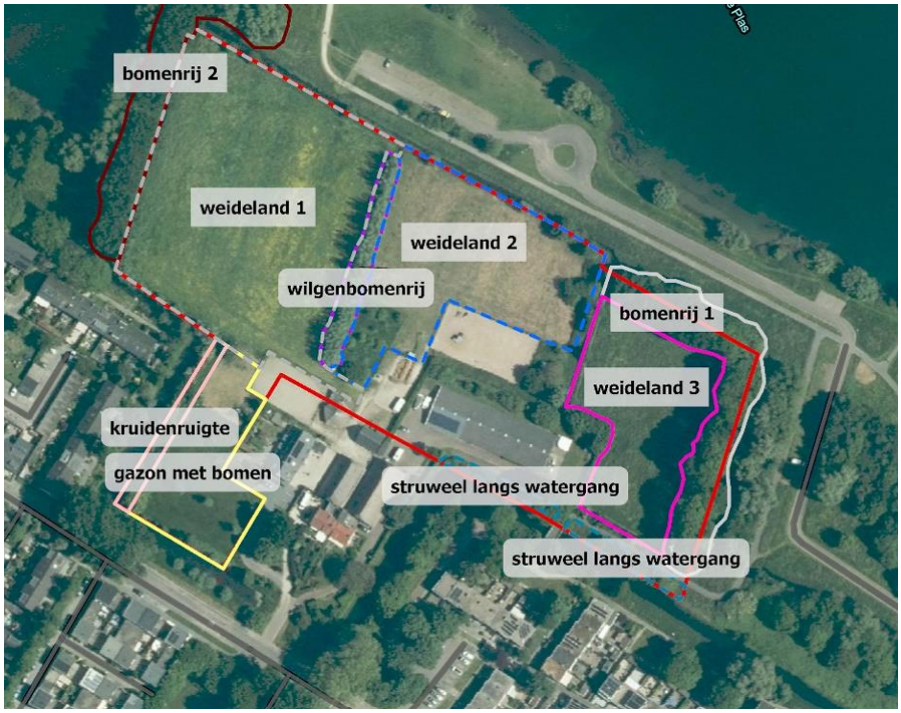
Valid Signed door 5.1.2e
op 14-08-2026

5.1.2e
Teamleider Vergunningverlening Natuur
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Locatie plangebied

Figuur 1 Locatie van het plangebied, rood omkaderd (Bron: haas, kleine marters en gewone grootoorvleermuis, Rapportkenmerk ER20250335APv03, 29 mei 2026)

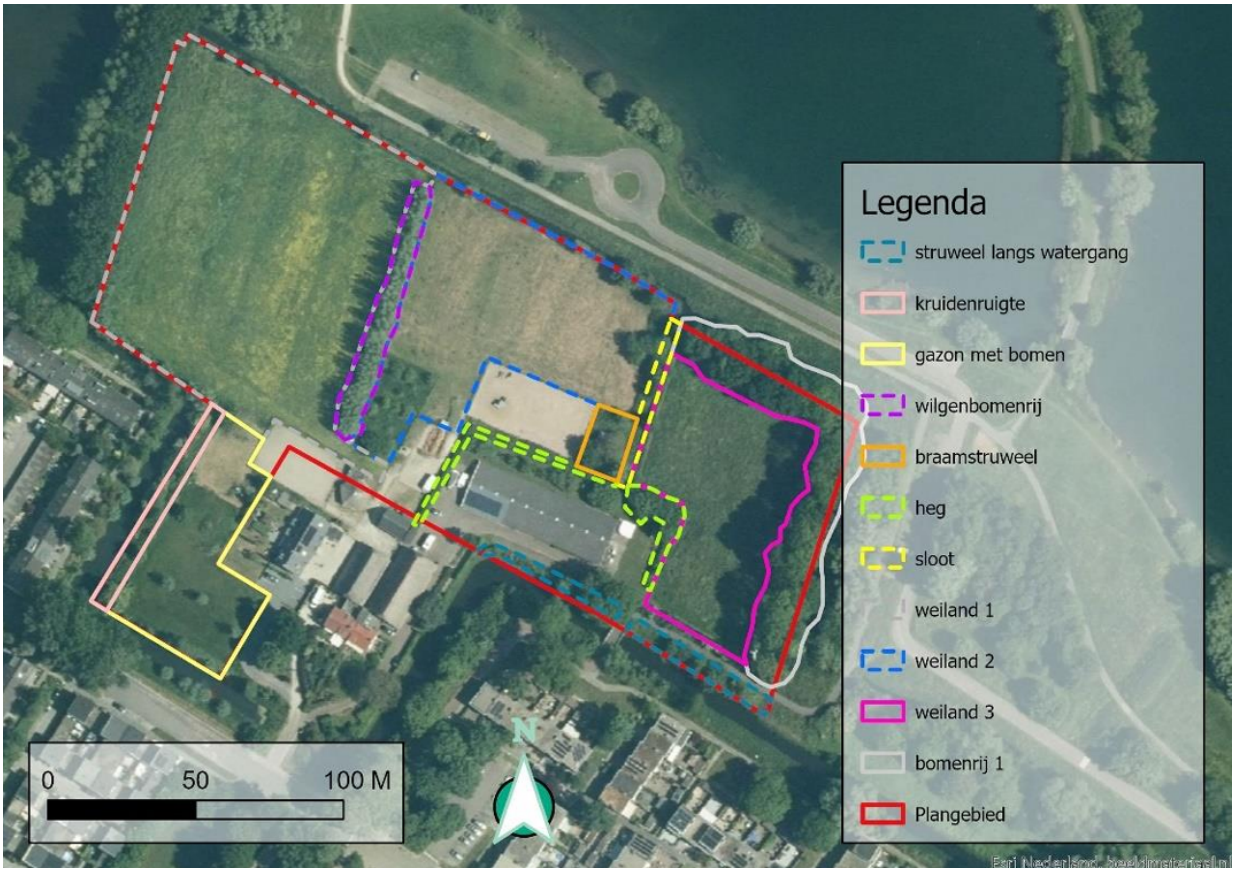
Figuur 2 Locatie van het plangebied, rood omkaderd met onderdelen binnen plangebied (Bron: haas, kleine marters en gewone grootoorvleermuis, Rapportkenmerk ER20250335APv03, 29 mei 2026)

Figuur 3 Locatie te behouden gebouwen net buiten het plangebied, met daarin blauw omkaderd de paardenstal met de zomer- paarverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis (Bron: haas, kleine marters en gewone grootoorvleermuis, Rapportkenmerk ER20250335APv03, 29 mei 2026)

Figuur 4 Locatie van het plangebied, rood omkaderd met onderdelen binnen plangebied die gesloopt worden (Bron: Nader onderzoek IJsselstein, Ruimtevaartbaan 7A, 11, SAB, projectnummer 210231.01, 25 oktober 2024)

Figuur 5 Locaties leefgebied wezel, hermelijn en bunzing (Bron: haas, kleine marters en gewone grootoorvleermuis, Rapportkenmerk ER20250335APv03, 29 mei 2026)

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	32